ਤਹਸੀਨ ਪੂਨਾਵਾਲਾ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਜ

(ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 19 ਦੀ 2018)

ਅਪ੍ਰੈਲ 19, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਆਰਟ.32 – ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ – ਉਸ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ)– ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ “ਕਾਰਵਾਨ” ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਦੋ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਲਾਵਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸਨ – ਫੈਸਲਾ: ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਸੀ – ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ, ਜੇ ਨਾ ਮਾਲੀਦਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ – ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਤਾ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ – ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਫ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ – ਜੱਜ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ – ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਐਕਟ, 1971.

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਐਸ.174 – ਅਧੀਨ ਇਨਕੁਆਸਟ ਰਿਪੋਰਟ – ਉਦੇਸ਼ – ਉਸ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ)

ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਯ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ) - ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂਚ/ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਫੈਸਲਾ: ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀਮਿਤ ਹੈ - ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੁਬਸਟੈਂਟਿਵ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ - ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ - ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 2013 - ਆਰ. ਨੰ, ਆਰ.ਆਰ.1, 2 - ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਦੇਣਹਾਰ ਦੀ

ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਅਧੀਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਕੈਰਵਾਨ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਜੋ ਉਸ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਯ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ) - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ - ਫੈਸਲਾ: 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰ.ਨੈਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਰਿਲੇਟਰ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ - ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਨੁਚਛੇਦ 32।

ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਹਿੱਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ - ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਤੇ 226।

ਨਿਆਂਕਿਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ - ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਜ਼ਲ - ਫੈਸਲਾ: ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਕੋਈ ਜੱਜ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੱਜ ਦੀ ਅਪਣੀ ਜਮੀਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼੍ਰੀ 'ਏ.ਐੱਸ.' ਸੀ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ)। 29 ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ 2014, ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਦੋ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜੱਜ 'ਕੇ' ਅਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ 'ਐਮ. 30 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ. ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਵੀ ਭਵਨ, ਏ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਨਾਗਪੁਰ 1 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ 2014 ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਏ ਦਿਲ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਡੀਟਰੀਨਾ ਗਏ ਹਸਪਤਾਲ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਹਸਪਤਾਲ। ਕਾਰਵਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਵਿਰੋਧ ਵਜੋਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ.

ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ,

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਸੀਆਰਪੀਸੀ

1.1 ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੇੜਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਨਕੁਆਸਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲਾਸ਼ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਲਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨਾਲ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਲਗਾਏ ਗਏ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਨਕੁਆਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਇਨਕੁਆਸਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਬਸਤੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇਨਕੁਆਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਜੋ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕੋ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਜਾਂਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 28, 29]

ਬੀ ੜਲੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇਕ ਯੋਗ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 174 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 175 ਅਧੀਨ, ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 176 ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 174 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਜਾਂ (ii) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ, ਨੇੜਲਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜੋ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਹੈ, ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ। ਧਾਰਾ 174 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 31]

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

1.3 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਬੰਬਈ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਚਾਰ ਨਿਆਂਇਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਮਾਮਲਾ ਅਹਿਮ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੌਥੇ ਨੇ ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹਾਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਅਦਾਲਤ। ਚਾਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਕਰੋ। ਉੱਥੇ ਚਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਜ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਉਹ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ। ਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ, ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹਾਈ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ. ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਵੇਰਵੇ। ਹਰੇਕ ਜੱਜ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਦ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੰਗ ਹੈ ਸੱਚਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀਸਣ ਲਈ ਕੁਹਾੜੀ ਸੀ। ਦ ਬਿਆਨ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਰਹੇ ਹਨ ਪੂਰਵ-ਧਿਆਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ। ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੈ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਲ ਲਈ. ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਿਆਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਹਨ (ਜਸਟਿਸ 'ਬੀਜੀ' ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ 'ਐਸਬੀਐਸ') ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੁਤੰਤਰ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ, ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਧੀਨਗੀ ਬੇਤੁਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਚਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ। ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ 27 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਜਸਟਿਸ 'ਬੀਜੀ' ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ 'SBS' ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 23 ਅਤੇ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ SID ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। [ਪਾਰਾ 46, 47] [75-ਜੀ-ਐੱਚ; 76-ਏ-ਐਚ; 77-ਏ-ਬੀ]

1.4 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਮਰ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਥੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਉਸਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ, ਜੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਛਤਾਵੇ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਦਰਸ਼ਕ ਲਈ ਇਹ ਆਸਾਨ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਰ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਾਂਹ-ਕੁਰਸੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸਿਆਣਪ ਪਈ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ. ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ. ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਲੋਇਆ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਡੰਡੇ ਵਿਖੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਸੀ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਲ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜੱਜ 'ਆਰ' ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਭੌਤਿਕ ਸਮਾਂ ਜੱਜ 'ਕੇ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਐਮ' ਕੋਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਜੱਜ 'ਡਬਲਯੂ' ਵਾਂਗ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 'PH' ਜੋ ਡਾ ਜੱਜ 'ਆਰ' ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਡਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਮੈਡੀਟਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ. ਜੱਜ 'ਆਰ' ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ. ਇਸ ਲਈ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨੁਕਸ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਰਸ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸਹਿਕਰਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੱਜ ‘ਕੇ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੱਜ 'ਐਮ' ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਂਡੇ ਵਿਖੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਜੱਜ 'ਬੀ' ਜੋ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ ਉਥੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਜੱਜ ("ਚੈਕ-ਅੱਪ") ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਲੋਯਾ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਈਸੀਜੀ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ”। ਜੱਜ 'ਆਰ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ, ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ ਈਸੀਜੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਨੇਡ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੱਜ 'ਆਰ' ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੈਡੀਟਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਸ ਦੇ ਨਾਲ। ਮੌਤ ਸੰਖੇਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਈਸੀਜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ‘ਡੀ’ ਉਹੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਸ ਵਿੱਚ "ਲੰਬਾ ਪੂਰਵ ਲੀਡ ਵਿੱਚ 'T' ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ECG ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਨੋਟ ਸਮਕਾਲੀ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿਖੇ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਵਿਖੇ PSI ਨੂੰ (ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਸਥਿਤ ਹੈ) ਜੱਜ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੈ ECG ਜੋ ਕਿ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਈਸੀਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਈਸੀਜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ, ਜੱਜ 'ਕੇ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਜੱਜ ਬੀ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਡਾਂਡੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਸਪਤਾਲ। ਜੱਜ 'ਐਮ' ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡੀਟਰੀਨਾ ਲਈ ਕਾਰ। ਇਹ ਹੈ ਜੱਜ 'ਬੀ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਆਰ' ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਵੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹੈ ਇੱਕ ਲਾਲ-ਹੈਰਿੰਗ. [ਪਾਰਾ 48-50]

[77-F-H; 78-ਏ-ਬੀ, ਈ-ਐਚ; 79-ਏ-ਸੀ, ਈ- F]

1.5 ਜੱਜ 'ਐਮ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਕੇ' ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਹਾਜੀ ਅਲੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਦਰਦੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਹੈ, ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਤੋਂ ਗਲਤ ਵੀ ਹੈ। ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਕਿ ਜੱਜ 'ਕੇ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਐਮ' ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 51]

1.6 ਜੱਜ ਆਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਵੀ ਭਵਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਐਮ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਕੇ' ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ, ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਕੁਦਰਤੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਵੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਸਨ, ਬੇਹੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦਿਲ ਜਲਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੁਆਰਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਨਾਲ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸਹਿਣਯ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 52] [8-B-C]

1.7 ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਨੁੱਖੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਮ ਕੋਰਸ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਚਾਰ ਸਾਥੀ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣਗੇ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਨਾਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਚਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ - ਜੱਜ 'ਕੇ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਐਮ'- ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਅਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਖਾਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਮੁੰਬਈ। ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹੇ, ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ, ਮਿਲਣ ਗਏ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜ, ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਭਾਈਚਾਰਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਜੱਜ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਇਕਸਾਰ ਖਾਤਾ ਜੋ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਜੱਜ 'ਐਮ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਕੇ' ਜੋ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੱਜ 'ਬੀ' ਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਜੱਜ 'ਕੇ', ਜੱਜ 'ਐਮ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਬੀ')। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰਵੀ ਭਵਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਜਿਸ ਆਧਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੱਜ 'ਕੇ' ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੱਜ 'ਐਮ' ਜਾਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਜੱਜ 'ਕੇ' ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਵੀਆਈਪੀ ਸੂਟ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਚਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ. ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ। ਇਹ ਹੈ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿੰਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਇਸੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਆਚਰਣ ਦਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਕੋਰਸ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਤਿੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਬਿਆਨ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਲੇਖ ਜੋ ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਸੀ 20 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ ਏ 30 ਨਵੰਬਰ 2014 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਆਏ ਸਨ। [ਪਾਰਾ 53, 58] [80-D-F; 83-ਸੀ-ਜੀ]

1.8 ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 7 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ 4290 ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ

ਚਾਰਜਜ਼ ਅਤੇ ਡਾਇਟ ਕੰਸਲਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰਜਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਡਾਇਟਰੀ ਕੰਸਲਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰਜ ਗਲਤ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਜੱਜ 'ਕੇ', ਜੱਜ 'ਐਮ', ਜੱਜ 'ਬੀ' ਅਤੇ ਜੱਜ 'ਆਰ') ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 55]

1.9 ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ 'ਪੀਆਰ' ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ 'ਪੀਆਰ' ਜੋ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ 'ਪੀਆਰ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥਗਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਲਈ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ 'ਪੀਆਰ' ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸੰਖੇਪ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਡਾਕਟਰ 'ਪੀਆਰ' ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੁਰਘਟਨਾਤਮਕ ਮੌਤ ਦੇ ਸੰਖੇਪ (ਏਡੀ 10/14) ਵਿੱਚ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ, ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਸੀਦ, ਅਤੇ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੁਰਘਟਨਾਤਮਕ ਮੌਤ ਦੇ ਸੰਖੇਪ (ਏਡੀਡੀ 41/14) ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 1600 ਘੰਟੇ 'ਤੇ। ਸਮਕਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਦਾ 22 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 56, 61]

1.10 ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਗਪੁਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਭਾਵ, ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਨੇੜੇ ਲਾਤੂਰ, ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਗਪੁਰ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲਗਭਗ 450 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਿੱਥੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਬਿਨਾਂ ਸਾਥੀ ਦੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਭਰੀ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਜੱਜ 'ਕੇ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋ ਨਿਆਂਕਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੱਜ 'ਐਮ' ਨੇ ਆਪਣੇ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੱਜ 'ਬੀ' ਨੇ ਵੀ ਬ

1.11 ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਜੱਜ ਜੇ.ਟੀ.ਯੂ. (ਪਿਛਲਾ ਜੱਜ) ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਪਿਛਲੇ ਜੱਜ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਜੂਨ 2014 ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 59]

1.12 ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ, ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ 'ਐਮ.ਐਸ.' ਖਿਲਾਫ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਵੱਲੋਂ ਕੈਰਵਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਇੱਕ ਪੈਨ ਡਰਾਈਵ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੈਰਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਨੈਪਸ਼ਾਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 60]

ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ

2. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013 ਦਾ ਆਰਡਰ IX ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ. ਨਿਯਮ 1 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹੈ ਜਿਰਹਾ ਲਈ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੇਖੋ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਛਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਗਵਾਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ। ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਕ੍ਰਾਸ- ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ। ਆਰਡਰ IX ਦੇ ਤਹਿਤ, ਏ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ - ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ - ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਜੋਂ ਮੰਗ, ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ, ਜਿਰ੍ਹਾ ਲਈ। ਕੀ ਜਿਰਾਹ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਏ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਦਾਲਤ. ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਏ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ। ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ (ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ) ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ. ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ a ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ। ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਘਿਣਾਉਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮੀ. ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਰਹਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤਤਾ। ਦ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। [ਪਾਰਾ 63] [86-ਬੀ, ਈ- ਜੀ; 88-ਸੀ-ਐੱਫ]

ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ

3. ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਆਰਕੇਸਟੇਟਿਡ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹਨਾਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਜ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ। ਇੱਕ ਸੰਕਲਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਜੇਐਮਐਫਸੀ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਫਾਈਲ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੌਥਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ. ਮਾਮਲਾ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ 7 ਜੂਨ 1991 ਨੂੰ ਕੁਝ ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਘਟਨਾ 1991 ਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਝਗੜਾ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਇਲਾਕੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਕਤ ਆਰਡਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ

ਸੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਸਟਿਸ 'ਬੀ.ਆਰ.ਜੀ.'। ਇਹ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕੇਸ. ਜੱਜਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ. ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਾ। [ਪਾਰਸ 68-70] [98-ਡੀ-ਈ, ਜੀ-ਐਚ; 99-ਏ-ਸੀ, ਜੀ; 100-ਏ-ਈ]

ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ

4.1 ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਹੈ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਆਪਣੀ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਮਨੁਖੀ ਅਧਿਕਾਰ. ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ (ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ) ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹਾਲਮਾਰਕ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਜੋ ਆਪਣਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ ਅਧਿਕਾਰ. ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਢਿੱਲ ਦੇ ਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮ. ਵਿਧੀ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ. ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਜੋਕੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ. ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਟਰੱਸਟ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਵਿਆਜ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਸ਼ਾਸਨ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਕ ਕੀਮਤੀ ਹੈ ਢਾਂਚਾਗਤ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸੰਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ. ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਉਹ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਉਹ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਕਾਬ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਸਲੀ ਚਿਹਰਾ ਅਗਾਂਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਹੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵਿਆਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਿਆਂਇਕ ਲਈ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਹਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਕਾਏ ਦੁਆਰਾ ਬੋਝ ਹਨ. ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਏ ਛੇਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਧੋਖਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਵਿਆਜ ਜੋ, ਉਚਿਤ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡਾ। ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹਿੱਤ. ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਇਹ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਕਾਰੇਗੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਏ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ। ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ

ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਸਕੋਰ. ਵਪਾਰਕ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਏ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਾਜ਼ਾਰ। ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੋਟਰ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵੋਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ. ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੇ ਵਿਵਾਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨਿਆਂਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪਾਰਾ 71-73] [100-E-H; 101-ਏ-ਡੀ; ਜੀ-ਐੱਚ; 102-ਏ-ਈ]

4.2 ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ। ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਦੀ ਇੱਕ ਆਭਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਗਲਾ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪਰਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਮਚ ਗਈ ਹੈ ਬੇਤੁਕੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ. ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਨ ਕਤਲ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਜੱਜ ਹਨ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਬੇਹਿਸਾਬ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ। ਸੁਪਰੀਮ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇਗੀ। ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਜੱਜ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਕੀ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੱਜ ਲਈ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਛੱਡਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਆਧਾਰ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਅੰਤਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਹਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ 'ਤੇ। ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਜ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸੁਤੰਤਰ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਲਈ ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਹੈ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਲਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੇਤੁਕੇ ਹਮਲੇ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਤਿਆਗ ਦੀ ਰਕਮ. ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੋ। ਗੰਭੀਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ. ਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਣਹਾਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ, ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਰਾਦਰ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਮਾਨ ਲੜਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ. ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮ ਦਾ ਬਾਰ ਲਚਕੀਲਾ ਹੈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੁਆਦਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕੁੱਝ. ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਤਾਕਤ ਏ ਦੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਨੂੰਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਇਸ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 74-76] [102-ਈ-ਐਚ; 103-ਏ-ਸੀ, ਈ-ਐਚ; 104-ਏ-ਡੀ]

ਨਿਸਕਰਸ਼

5. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡਸ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 77, 78]

ਸ

ਟਰਾਂਸਫਰਡ ਕੇਸ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 2 ਦਾ 2018:

6. ਇਹ ਟਰਾਂਸਫਰਡ ਕੇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਮੂਹ ਕੇਸਾਂ (WP(C) ਨੰਬਰ 19 ਦਾ 2018, W P (C) ਨੰਬਰ 20 ਦਾ 2018, W P (C) ਨੰਬਰ 73 ਦਾ 2018 ਅਤੇ TC (Crl.) ਨੰਬਰ 1 ਦਾ 2018) ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਨੂੰ ਵੀ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਲਾਤ ਜੋ ਅੱਜ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 81]

ਪੇਡਾ ਨਾਰਾਇਣਾ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1975) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 153 : [1975] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 84; ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (2003) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 518 : [2003] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 754; ਰਾਜਾ ਮਿਸ਼ਰਾ (ਸਿੰਘ) ਉਰਫ਼ ਲਾਲੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ (2004) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 450 : [2004] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 519; ਮਧੂ ਉਰਫ਼ ਮਧੁਮ੍ਰਥਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2014) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 419 : [2013] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 947; ਮਨੂ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2016) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 1: [2016] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 154; ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਸਿੰਘ (2016) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 448: [2015] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1087; ਯੋਗੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ (2017) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 195 : [2016] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ713; ਬੰਧੂਆ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 161 : [1984] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 67; ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੁਗਲਾਲ (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 402 : [2010] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 678 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਚ ਦਿੱਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1991) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 406 : [1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 936; ਰਘੁਬੁੱਧਿਨ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 200 : [2010] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 99; ਨੀਲਾਂਬਰ ਬਾਰੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2011) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 729 : [2011] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 729; ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਬਨਾਮ ਅਮਿਤਭਾਈ ਅਨਿਲ ਚੰਦਰਾ ਸ਼ਾਹ (2012) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 545 : [2012] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 945; ਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੈਸਵਾਲ (2011) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 746; ਆਰ. ਕੋਠੰਡਾਰਾਮਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ [1959] ਸੁਪਲ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 316; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ (1992) ਸੁਪਲ (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 335 : [1990] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 259; ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਵਰ ਜਹਾਂ (2011) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 758 : [2011] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 597; ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ ਭਟ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2006) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 374 : [2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 781; ਵਿਨੀਤ ਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (1996) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 199 : [1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1053; ਮਹੇਂਦਰ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਮਿਥਿਲੇਸ਼ ਰਾਏ (1997) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 605; ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ AIR 2000 SC 2207 : [2000] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 79; ਸ਼ੁਕਲਾ ਕਾਦਰ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ੇਰ ਗਾਮਾ (1975) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 122; ਖਿਜਿਜ ਬਨਾਮ ਸਜ਼ੇਂਦਰਾ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 627: [1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1; ਸੀ. ਆਰ. ਕੋਇਲੀ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ [1964]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਹਵਾਲਾ

[1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 936 ਪੈਰਾ 11 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[2010] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 99 ਪੈਰਾ 11 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[2011] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 729 ਪੈਰਾ 11 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[2011] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 746 ਪੈਰਾ 11 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[1959] ਸੁਪ. 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 316 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 15

[1990] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 259 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 16

[2011] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 597 ਪੈਰਾ 16 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1081 ਪੈਰਾ 16 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1053 ਪੈਰਾ 16 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[2012] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 945 ਪੈਰਾ16 ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 19 ਦੇ 2018

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ

ਨਾਲ

ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 20 ਦਾ 2018 ਅਤੇ ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 73 ਦਾ 2018

ਟੀ. ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਟੀ. ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 2 ਦਾ 2018.

ਅਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਮਿਸ. ਚੇਰਿਲ ਡੀ'ਸੋਜ਼ਾ, ਓ. ਕੁੱਟਨ, ਮਿਸ. ਅਮੀ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਮਿਸ. ਆਸਥਾ ਸ਼ਾਨ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਏ ਸੰਦਰਭ

1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਹਰਿਕਿਸ਼ਨ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ਕਾਰਵਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ 20 ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਲੇਖ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ "ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਤੋੜੀ: ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਚੌਂਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ।"

2. ਚੂੰਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਦੋ ਲੇਖਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ:

(i) 20 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦਾ ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ:

"1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ, 48 ਸਾਲਾ ਜੱਜ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਯਾ, ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਹਿਕਰਮੀ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। ਲੋਯਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2005 ਵਿੱਚ ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੇਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਕਤਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਸੀ—ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਗ੍ਰਹ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਅਤੇ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ। ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ।

ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਨਵੰਬਰ 2016 ਵਿੱਚ, ਲੋਯਾ ਦੀ ਭਤੀਜੀ, ਨੂਪੁਰ ਬਲਾਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਯਾਨੀ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁਣੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵੰਬਰ 2016 ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2017 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ, ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਿਯਾਨੀ, ਜੋ ਲੋਯਾ ਦੀ ਭੈਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਕਟਰ ਹੈ; ਲੋਯਾ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੈਣ, ਸਰਿਤਾ ਮੰਧਾਨੇ; ਅਤੇ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।" ਮੈਂ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਸਮੇਤ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਤੋਂ, ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਉੱਭਰੇ: ਮੌਤ ਦੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ; ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜੱਜ ਦਾ ਸਰੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

30 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਰਾਤ 11 ਵਜੇ, ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ, ਲੋਇਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਸ਼ਰਮਿਲਾ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨਾਲ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਲਗਭਗ 40 ਮਿੰਟਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭਰੇ ਦਿਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸਿਆ। ਲੋਇਆ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਾਥੀ ਜੱਜ, ਸਪਨਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਇਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਵਾਗਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ, ਅਨੁਜ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਮਾਨ ਘਰ, ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾਗਪੁਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਲੋਇਆ ਦਾ ਆਖਰੀ ਫੋਨ ਕਾਲ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ।

“ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਲਾਤੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਧੁਲੇ, ਜਲਗਾਂਵ ਅਤੇ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਨ,” 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਫੋਨ ਆਏ,” ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਲੋਇਆ, ਜੱਜ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲੇ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਦੇਸੀ ਪਿੰਡ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਵਿੱਚ, ਲਾਤੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ “ਕਿ ਬ੍ਰਿਜ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਚਲ ਬਸਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖੇਵਾਲੇ ਘਰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ, ਲਾਤੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,” ਉਸ ਨੇ ਜੋੜਿਆ। “ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਭੂਚਾਲ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।”

ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ। “ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ,” ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਬ੍ਰਿਜ, ਲੋਇਆ ਦੀ ਭੈਣ, ਨੇ ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ “ਇਕ ਗੁਮਨਾਮ ਜਗ੍ਹਾ” ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ “ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਈ.ਸੀ.ਜੀ.”—ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਕਾਰਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਯੂਨਿਟ ਤਹਿਸੀਨ ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਜ। [ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੁਵਿਧਾ ਵਿੱਚ—"ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।" ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਲੋਯਾ "ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ"—ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ—"ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ।"

ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਲੋਯਾ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਭ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। 2012 ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ "ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।" ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇੱਕੋ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ, ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੇ.ਟੀ. ਉਤਪਤ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ 2014 ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲੋਯਾ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6 ਜੂਨ 2014 ਨੂੰ, ਉਤਪਤ ਨੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਛੋਟ ਮੰਗਣ ਲਈ ਫਟਕਾਰਿਆ। ਸ਼ਾਹ ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਤਪਤ ਨੇ 26 ਜੂਨ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ। ਜੱਜ ਨੂੰ 25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 31 ਅਕਤੂਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਲੋਯਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 15 ਦਸੰਬਰ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ।

1 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕੁਝ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੀਡੀਆ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਯਾ "ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ" ਨੋਟ ਕੀਤਾ, "ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਯਾ ਦਾ ਸਿਹਤ ਇਤਿਹਾਸ ਚੰਗਾ ਸੀ।" ਮੀਡੀਆ ਧਿਆਨ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ 3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਉੱਠਿਆ, ਜਦੋਂ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਦੀਆਂ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਦੇ ਭਰਾ, ਰੁਬਾਬੁੱਦੀਨ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਰੁਬਾਬੁੱਦੀਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗਲੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ।

ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਮੈਂ ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਯਾ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰੇ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਠੰਢਾ ਵਰਣਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਡਾਇਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੋ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਲੋਯਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਡਰ ਸੀ।

ਬਿਯਾਨੀ, ਜੋ ਧੁਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰੇ ਇੱਕ ਫੋਨ ਆਇਆ

ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਜੱਜ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬਾਰਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਲਾਤੂਰ ਤੋਂ ਕੁਝ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਇਆ ਦਾ ਸਰੀਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਕਾਲਰ ਨੇ ਬਿਯਾਨੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਸੀ।

ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਿਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਤੂਰ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਫੋਨ ਕਾਲ ਆਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਸਰੀਰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। "ਇਸ਼ਵਰ ਬਹੇਤੀ, ਇੱਕ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਕਾਰਕੁਨ, ਨੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ," ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। "ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬ੍ਰਿਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ, ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।"

ਲੋਇਆ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੈਣ ਸਰਿਤਾ ਮੰਧਾਨੇ, ਜੋ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਿਊਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਤੂਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਕੇ ਕਰੀਬ ਬਾਰਦੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਲ ਆਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲੋਇਆ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। "ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਬਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਦੌੜਨ ਲਈ ਕਿਹਾ," ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਲਾਤੂਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਕਲੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਸੀ, ਪਰ "ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਸੀ, ਇਸ਼ਵਰ ਬਹੇਤੀ ਉੱਥੇ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਰਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।" ਮੰਧਾਨੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਹੇਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਤ ਭਰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। "ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝਾਉਣਗਾ," ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। (ਬਹੇਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ।)

ਜਦੋਂ ਬਿਯਾਨੀ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਰਾਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ—ਬਾਕੀ ਭੈਣਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਰਖਾਂਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਸਰੀਰ ਬਿਯਾਨੀ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਲੋਇਆ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਸਫ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। "ਸਿਰਫ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਡਰਾਈਵਰ ਹੀ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਸੀ," ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਦੋ ਜੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਜਾਵੇ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਮਿਸਟਰ ਬਾਰਦੇ, ਜਿਸਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਮੈਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ?" ਉਸਦੀ ਡਾਇਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ, "ਉਹ ਇੱਕ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।"

ਲੋਇਆ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਸ਼ਰਮੀਲਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ, ਅਪੂਰਵਾ ਅਤੇ ਅਨੁਜ, ਕੁਝ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ "ਲਗਾਤਾਰ ਅਨੁਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ," ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। "ਅਨੁਜ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ।"

ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਲਾਸ਼ ਵੇਖੀ, ਉਸਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੈ। "ਕਮੀਜ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦਾਗ ਸਨ," ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਉਸਨੇ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ "ਚਸ਼ਮਾ ਗਰਦਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੀ।" ਮੰਧਾਨੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਇਆ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ "ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।"

ਬਿਯਾਨੀ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੈ, "ਉਸਦੇ ਕਾਲਰ 'ਤੇ ਖੂਨ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਬੈਲਟ ਉਲਟੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਂਟ ਦਾ ਕਲਿੱਪ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ।" ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, "ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦਾਗ ਸਨ।" ਮੰਧਾਨੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੀ "ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਖੂਨ ਵੇਖਿਆ।" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਖੂਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮ ਸੀ ... ਪਿੱਛੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ," ਅਤੇ ਕਿ "ਉਸਦੀ ਕਮੀਜ਼

'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਸਨ।" ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਉਸਦੀ ਕਮੀਜ਼ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਕੰਧ ਤੋਂ ਕਮਰ ਤੱਕ ਖੂਨ ਸੀ।"

ਪਰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਹਸਪਤਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ—ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗੀਲੇ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਜਾਂ ਉਲਟੀ ਜਾਂ ਮਲ ਨਾਲ ਗੰਦੇ," ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਗਈ ਐਂਟਰੀ ਸਿਰਫ਼, "ਸੁੱਕਾ।"

ਬਿਯਾਨੀ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸ਼ੱਕੀ ਲੱਗੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ, "ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀ.ਐਮ. ਦੌਰਾਨ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ"—ਪੋਸਟ- ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਵੀ ਅਣਜਵਾਬਿਤ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ? ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ? ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂ? ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਦਾਂਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ? ਕੀ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ., ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਤਰੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜੱਜ, ਨੂੰ ਹੋਸਟ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੀ ਵਾਹਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਸਰਦੀ ਸੈਸ਼ਨ 7 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 30 ਨਵੰਬਰ ਅਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੌਣ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਰੁਕੇ ਸਨ? "ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਵਾਜਬ ਸਵਾਲ ਹਨ," ਸਰੋਦੇ, ਵਕੀਲ, ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਦਾਂਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਵਾਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨਗੇ?"

ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨੇ "ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ," ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰ ਗਈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ "ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋੜ ਮਹੀਨੇ" ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਤਬ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋਇਆ ਦੇ ਆਖਰੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਬਿਯਾਨੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 12.30 ਵਜੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਾਂਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ, "ਉਹ ਖੁਦ ਸੀੜ੍ਹੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲ ਅਣਜਵਾਬ ਰਹਿ ਗਏ। "ਅਸੀਂ ਦਾਂਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਲਾਜ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉੱਥੇ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਾਫ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ," ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਮੈਂ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਇਆ ਦੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹਰ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਾਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ "ਮਾਤਯਾਚਾ ਮਹਾਭਾਉ"—ਜਾਂ ਕਿ 'ਮ੍ਰਿਤਕ' ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਾਲੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹਨ। ਇਹ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਸ਼ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। "ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਵਾਲਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ," ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਣਜਵਾਬ ਸਵਾਲ ਹੈ।"

ਹੋਰ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ

ਗਿਆ ਸੀ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਨਾਗਪੁਰ ਵੱਲੋਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੰਕਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਬੈਜ ਨੰਬਰ 6238 ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.50 ਵਜੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਸਵੇਰੇ 10.55 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਕਿ ਇਹ 11.55 ਵਜੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੋਇਆ “1/12/ 14 ਨੂੰ 0615 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ” ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ “ਸਵੇਰੇ 0400 ਵਜੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਇਆ।” ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।”

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ—6.15 ਵਜੇ—ਨਾਲ ਅਸੰਗਤਤਾ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ ਕਾਲਾਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹੋਰ, ਮੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦੌਰਾਨ ਖੁਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾਂ 6.15 ਵਜੇ ਸੀ, ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ।

ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੋਤ, ਜੋ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਚੇਚੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ “ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੱਟੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਐਮ. ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਵੋ।” ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ “ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਿਆਪਤਾ” ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਭਵ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ-ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜਿਸਟ ਹੱਸਸ਼ੋਕ ਰਾਥ ਅਨੁਸਾਰ, “ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਢਾਪਾ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਧੂਮਰਪਾਨ, ਉੱਚ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ, ਉੱਚ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਮੋਟਾਪਾ, ਮਧੂਮੇਹ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਿਆਪਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।” ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। “ਬ੍ਰਿਜ 48 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ,” ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਸਾਡੇ ਮਾਪੇ 85 ਅਤੇ 80 ਸਾਲ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹਨ ਕੋਈ ਦਿਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਟੀਟੋਟਲਰ ਸੀ, ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੋ ਘੰਟੇ ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ ਖੇਡਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਧੂਮੇਹ ਜਾਂ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

ਬ੍ਰਿਜਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਨਣਾ ਔਖਾ ਲੱਗਾ। “ਮੈਂ ਖੁਦ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮਾਮੂਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਲਾਹ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸਿਡਿਟੀ ਜਾਂ ਖਾਂਸੀ,” ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਦਿਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

(ii) ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ ਮਿਤੀ 21 ਨਵੰਬਰ 2017:

“ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਯਾ, ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਨ, ਦੀ ਮੌਤ 30 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਅਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਸਨ। ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਨਵੰਬਰ 2016 ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2017 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੇ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ—ਸਮੇਤ ਉਸ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੋਯਾ ਦੀ ਭੈਣ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਿਯਾਨੀ ਸੀ, ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਧੁਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਕਟਰ ਹੈ। ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ: ਲੋਯਾ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਸਨ, ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਫੈਸਲੇ ਲਈ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਯਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖੇਵਾਲੇ ਘਰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ।

ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਜੂਨ 2014 ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਜੇ ਟੀ ਉਤਪਤ, ਨੂੰ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮੰਗਣ ਲਈ ਫਟਕਾਰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ 2015 ਵਿੱਚ ਆਊਟਲੁੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, “ਜਿਸ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਉਤਪਤ ਨੇ ਇਸ ਸੀਬੀਆਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ—ਸਮੇਤ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਤੱਕ। ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਾਹਿਰਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ 'ਇੱਕ ਮਧੁਮੇਹ ਰੋਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੋਰ ਬਲਾਸੇ: 'ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਹੈ।'”

ਆਊਟਲੁੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਰਹੀ: “6 ਜੂਨ, 2014 ਨੂੰ, ਉਤਪਤ ਨੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਉਸ ਦਿਨ ਲਈ ਛੋਟ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ, ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਉਹ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਤਪਤ ਨੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਛੋਟ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹੋ।' ਉਤਪਤ, ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, “ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 26 ਜੂਨ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਪਰ 25ਵੇਂ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਣੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।” ਇਹ ਸਤੰਬਰ 2012 ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ “ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇੱਕੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਲੋਇਆ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਊਟਲੁੱਕ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, “ਉਤਪਤ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਲੋਇਆ ਨੇ ਹਰ ਤਾਰੀਖ ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।” ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਾਰਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਊਟਲੁੱਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, “ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਟੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ 'ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ ਤੱਕ' ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਇਆ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਨਰਮ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।” ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਦੇ ਭਰਾ ਰੁਬਾਬੁੱਦੀਨ—ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ—ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਿਹਿਰ ਦੇਸਾਈ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੋਇਆ ਪੂਰੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਜੋ ਕਿ 10,000 ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਉਤਸੁਕ ਸੀ। “ਕੇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਿਸਟਰ ਲੋਇਆ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ,” ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਪਰ ਦਬਾਅ ਜ਼ਰੂਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸੀ।”

ਨੂਪੁਰ ਬਲਾਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਯਾਨੀ, ਲੋਇਆ ਦੀ ਇੱਕ ਭਤੀਜੀ ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ। “ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਵਾਂਗ, 'ਬਹੁਤ ਤਣਾਅ ਹੈ,'” ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਤਣਾਅ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕੇਸ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਉਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।'” ਨੂਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ “ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ” ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ।

ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਵਕੀਲ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਟ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ।” ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਲੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤੀ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕੈਸੇਟਾਂ 'ਤੇ ਸੀ।

ਪਰ ਬਚਾਅ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ, ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਅਕਸਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ, ਸ਼ੱਕੀ ਦਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਘੂਰਦੇ ਅਤੇ ਫੁਸਫੁਸਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਲੋਇਆ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਕਿਉਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਲੋਇਆ ਨੇ ਖੁਦ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਲੋਇਆ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਛੋਟ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਦਿਨ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸ਼ਾਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ.-ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 1.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ।

ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਿਯਾਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਇਆ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਜੋ ਜੂਨ 2010 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 2015 ਤੱਕ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਨੇ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਫੈਸਲਾ ਲਈ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ “ਉਸਨੂੰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪੋਸ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਫੈਸਲਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਫੈਸਲਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦਾ।” ਬਿਯਾਨੀ ਅਨੁਸਾਰ, “ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਫੈਸਲਾ ਲਈ 100 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ।”

ਉਸ ਨੇ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ “ਫੈਸਲਾ 30 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸਫੋਟਕ ਕਹਾਣੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ।”

ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। "ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ," ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਘਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ।" ਪਰ, ਉਸ ਨੇ ਜੋੜਿਆ, ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। "ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ," ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਂਗਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਾਂਗਾ।"

ਆਈ ਨੇ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ, ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਮ.ਬੀ. ਗੋਸਾਵੀ ਨੂੰ ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੋਸਾਵੀ ਨੇ 15 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। "ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਬਚਾਅ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹਸ ਕਰਦੇ ਸੁਣਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ, ਅਭਿਯੋਜਨ ਏਜੰਸੀ, ਨੇ 15 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਬਹਸ ਕੀਤੀ," ਮਿਹਿਰ ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਉਸ ਨੇ 17 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ।"

30 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ, ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਗੋਸਾਵੀ ਨੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ, ਉਸ ਨੇ

ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸੇ ਦਿਨ, ਐਮ.ਐਸ. ਧੋਨੀ ਦੀ ਟੈਸਟ ਕ੍ਰਿਕਟ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਖਬਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸਕ੍ਰੀਨਾਂ 'ਤੇ ਛਾਈ ਰਹੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਜਲ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ, "ਬੱਸ ਇੱਕ ਟਿਕਰ ਹੇਠਾਂ ਸੀ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, 'ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ।'"

ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਲੋਇਆ ਦੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਅਧਾ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਸੋਗਵਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਜ, ਲੋਇਆ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਸੀ। ਇਹ 18 ਫਰਵਰੀ 2015 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਹੈ—ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 80 ਦਿਨ ਬਾਅਦ। ਅਨੁਜ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਤਾਕਤਵਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।" ਉਸ ਨੇ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ, "ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਦੱਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਜ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ "ਜੇ ਮੇਰੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾਂ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ।"

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ, ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ 85 ਸਾਲ ਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਇਨਸਾਫ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੋਤਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਡਰਦਾ ਹਾਂ।" ਉਹ ਬੋਲਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਅਕਸਰ ਦੀਵਾਰ 'ਤੇ ਲਟਕਦੀ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮਾਲਾ ਪਾਈ ਤਸਵੀਰ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

ਤਹਿਸੀਨ ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 11 ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਚਾਈ ਨਾਲ..ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟੇ ਜਾਂ ਬਦਨੀਯਤੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ" ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ "ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ" ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ "ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ" ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਇੰਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਪਰੋਕਤ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਜੈਸ਼ਰੀ ਲਕਸ਼ਮਣਰਾਵ ਪਾਟਿਲ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਬੰਧੁਰਾਜ ਸੰਭਾਜੀ ਲੋਨ ਵੱਲੋਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ" ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਦੇ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ: ਬੰਬਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 4 ਜਨਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਰਜਕਾਂਤ (ਉਰਫ ਸੂਰਿਆ), 27 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 20 ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਲੇਖਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਨੇ ਕਾਰਵਾਨ ਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖਬਰਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਕੁਇੰਟ, ਵਾਇਰ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰੋਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ

4. 16 ਜਨਵਰੀ 2018 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 7 ਦੇ 2018 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 30 ਦੇ 2018 *ਜਨਹਿੱਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 2 ਦੇ

2018 ਅਤੇ ਜਨਹਿੱਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ(ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 2018 ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:

"ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਕਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।"

ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 19 ਜਨਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 22 ਜਨਵਰੀ 2018 ਨੂੰ "ਰੋਸਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ" ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 22 ਜਨਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਲਈ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਿਅੰਤ ਦਵੇ ਅਤੇ ਸੁਸ੍ਰੀ ਇੰਦਿਰਾ ਜੈਸਿੰਗ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਖਲਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ ਜੋ ਕੇਸ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸੀਟ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ 'ਤੇ। ਚੂੰਕਿ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ। ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਬੰਬਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। 22 ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਸ੍ਰੀ ਜੈਸਿੰਗ ਦੀ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ।

ਸ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਜੈਸਿੰਗ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਦਖਲਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ 22 ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਡ5 . ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੈਚ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਬੈਚ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 2 ਫਰਵਰੀ 2018, 5 ਫਰਵਰੀ 2018, 9 ਫਰਵਰੀ 2018, 12 ਫਰਵਰੀ 2018, 12 ਫਰਵਰੀ 2018, ਮਾਰਚ 2018, 8 ਮਾਰਚ 2018, 9 ਮਾਰਚ 2018 ਅਤੇ 16 ਮਾਰਚ 2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਸੁਣੇ ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਇੰਦਿਰਾ ਜੈਸਿੰਗ, ਸ੍ਰੀ ਵੀ ਏ ਗਿਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਪੱਲਵ ਸ਼ਿਸ਼ੋਦੀਆ, ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਵੀ. ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ।

7. ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਏਗੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਝੇ। ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਉਭਰਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ

8. ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਇਆ ('ਜੱਜ ਲੋਇਆ') ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ "ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ" ਦੇ "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ" ਸਨ। 29 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਨਾਗਪੁਰ ਲਈ ਰਾਤ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੁਲਕਰਨੀ ('ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ') ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਮੋਦਕ ('ਜੱਜ ਮੋਦਕ') ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸਵਪਨਾ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਏ। ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਪਾਸੇ ਉੱਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਨਿਆਂਕਾਰੀ-I) ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਅਲੀਬਾਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਸਨ। ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਨ। 30 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਾਵੀ ਭਵਨ, ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਮਾਨ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮੁੱਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਂਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਰਾਵੀ ਭਵਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਓਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਡਿਅਕ ਦੇਖਭਾਲ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 'ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ' ਸੀ। ਇੱਕ ਇਨਕੁਆਸਟ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ ਹੋਇਆ। ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ, ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਲਾਤੂਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਗਭਗ 450 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਹੋਇਆ।

ਮੁੱਦੇ

9. ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ), ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਅਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੀ ਇੱਕ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 154 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦੀ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ 1973।

ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ

10. ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ (ਖਾਸ) ਨੇ ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਬਰਵੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ, 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

“2. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਨੂੰ 01/12/2014 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੱਕ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੁਲਕਰਣੀ, ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ।NONE

ਸ੍ਰੀ ਮੋਦਕ – ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਪੁਣੇNONE

ਸ੍ਰੀ ਬਰਦੇ – ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ, ਮੁੰਬਈNONE

ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਆਰ ਰਾਠੀ – ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਬਰਾਮਤੀ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਭੂਸ਼ਣ ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਸ਼ੁਕਰੇ ਨੇ ਵੀ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਾਗਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਸੀ 01/12/2014 ਨੂੰ।"NONE

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ "ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣੇ" ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣੀ ਗਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ, 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਦੁਆਰਾ, ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ "ਚਾਰ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ – ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੁਲਕਰਣੀ, ਜੱਜ ਮੋਦਕ, ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਆਰ ਆਰ ਰਾਠੀ ਦੇ ਕਹਿਣੇ" ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ। 28 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਾਧੂ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਗ੍ਰਹਿ) ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ;

ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕੋ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ AD 00/2014 ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ AD 424/2014 ਨੂੰ 1600 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ, 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ADs ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ (ਰੁਕਮੇਸ਼ ਜਖੋਟੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਅਰੁਣਾਗਬਾਦ ਤੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ;

"3.8 ਮਿਸਟਰ ਈਸ਼ਵਰ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਬਹੇਤੀ, ਜੋ ਲਾਤੂਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਫਾਰਮੇਸੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮਿਸਟਰ ਲੋਇਆ ਦਾ 35 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਦੋਸਤ ਸੀ। ਈਸ਼ਵਰ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਬਹੇਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ, ਡਾ. ਹਰਨਸਰਾਜ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਬਹੇਤੀ [ਲਾਤੂਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ] ਨੂੰ 01-12-2014 ਦੀ ਛੋਟੀ ਘੰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲ ਆਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਲੋਇਆ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ [ਡਾ. ਹਨਸਰਾਜ] ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਈਸ਼ਵਰ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਬਹੇਤੀ ਨੇ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਮਿਸਟਰ ਰੁਕਮੇਸ਼ ਜਖੋਟੀਆ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਲੋਇਆ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮਿਸਟਰ ਈਸ਼ਵਰ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਬਹੇਤੀ ਨੇ ਡਾ. ਲੋਇਆ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਜ਼ਨ, ਮਿਸਟਰ ਓਮ ਭੂਤਾਡਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਤੂਰ ਆਧਾਰਿਤ ਮਿਸਟਰ ਲੋਇਆ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਸਟਰ ਈਸ਼ਵਰ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਬਹੇਤੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਵਰਗੀ ਮਿਸਟਰ ਵਿਹਾਸਰਾਵਜੀ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਦਾ ਕਾਰਕੁਨ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭ-ਚਿੰਤਕ ("ਕਾਰਕੁਨ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭ-ਚਿੰਤਕ") ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਵਰਗੀ ਮਿਸਟਰ ਬ੍ਰਿਗੋਪਾਲ ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਰਾਮਚੰਦਰ ਲੋਇਆ, ਨੇ ਅਧੀਨਸਥ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਈਸ਼ਵਰ ਬਹੇਤੀ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨੇੜਲਾ ਦੋਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਉਹ 'ਭਰਾ ਵਰਗਾ' ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਲੋਇਆ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਅਨੁਜ, ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ: "ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ, ਮਿਸਟਰ ਈਸ਼ਵਰ ਬਹੇਤੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੌਤ ਦੀ ਬਰਸੀ ਉੱਤੇ ਪੰਚਾਂਗ ਅਨੁਸਾਰ 06-12-2015 ਨੂੰ ਲਾਤੂਰ ਦੇ ਗਟੇਗਾਂਵ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਰ ਕੋਈ ਸਮੇਤ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨਜੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬੁਆ ਡਾ. ਅਨੁਰਾਧਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।" ਮੇਰੀ ਜਾਂਚ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਇਆ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਈਸ਼ਵਰ ਬਹੇਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਇੱਜ਼ਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨਿਆ।

3.8.1 ਇਤਫਾਕਨ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਈਸ਼ਵਰ-ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਹੇਤੀਜੀ ਤੋਂ ਬਹੇਤੀ, @ 60 ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਲਾਤੂਰ ਵਿੱਚ ਰਾਧੇ ਸੁਭਮਗਲਾ ਸਟੋਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੈਂਡੀਕ੍ਰਾਫਟਸ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਲੋਯਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਲੋਯਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

3.8.2 ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ – ਈਸ਼ਵਰਲਾਲ ਜਵਾਹਰਲਾਲ ਬਹੇਤੀ ਨੀਲੰਗਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਤੂਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰਜ਼ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਲੋਯਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

3.8.3 ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਰਵੇ ਕਾਰਵਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਈਸ਼ਵਰ ਬਹੇਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਨੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਖਰਾਬ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੋਰ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਭੂਸ਼ਣ ਗਵਾਈ, ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਸ਼ੁਕਰੇ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਆਰ. ਬੋਰਾ ਨੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 0700 ਵਜੇ ਕੇ ਦੌਰਾਨ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ;

ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਚਾਰ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ – ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਜੱਜ ਮੋਦਕ, ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਆਰ.ਆਰ. ਰਾਠੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;

1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 1000 ਘੰਟੇ ਅਤੇ 1030 ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇਨਕੁਏਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੋਸਟ-ਮੌਰਟਮ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 1055 ਘੰਟੇ ਅਤੇ 1155 ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੋਸਟ-ਮੌਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ “ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਿਆਪਤਾ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੀਜਨਲ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ;

ਤੱਥਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਪਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਤੂਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਦੋ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮਿਸਟਰ ਯੋਗੇਸ਼ ਰਾਹਾਂਗਡਾਲੇ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਸਵਾਪਨਿਲ ਥੋਰਵੇ ਨੂੰ ਜੱਜ ਸੋਨੇਗਾਂਵ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਗਲਤ ਹੈ;

ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਹਾਜੀ ਅਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਦੁਆਰਾ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ;

ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦੌਰਾਨ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਬਿਨਾ ਸਬੂਤ ਦਾ ਸੀ;

ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬਿਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ;

ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਪਤਨੀ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਨੇ ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਅਤੇ

ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਦੂਜਾ ਲੇਖ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਾਧਾਰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਸਮੇਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰੇ ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਲੇਖ "ਕਈ ਅਪੁਸਥਾਪਿਤ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਝੂਠ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ".

ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਰ ਗਏ।

ਸੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਜ਼:

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਐ ਸ੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਿਅੰਤ ਦਵੇ

11. ਮਿਸਟਰ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਬੌਂਬੇ ਵਕੀਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ "ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਜਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਆਮ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ"। ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਰਫ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ1SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜੋ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਬਾਬੁੱਦੀਨ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ2SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:

"...ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਿਆਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।"

"ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਮਰ-ਪੁਰਾਣੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਿਆਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜਨਤਾ ਦੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹਿਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਉਚਾਈ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਵਾਂਛਨੀਯ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਅਮਿਤਭਾਈ ਅਨਿਲ ਚੰਦਰਾ ਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ:

"ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੈਸਵਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਕਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਅਸੀਂ, ਤਦਨੁਸਾਰ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਿਰੁੱਧ ਡੀ. ਜੀ. ਵੰਜਾਰਾ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਵਾਲੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ, ਕੋਰਟਰੂਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਖਾਸ ਮਾਮਲਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ 2010 ਦੀ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਬੰਬਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ, ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਇਕੱਠੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।"

ਮਿਸਟਰ ਡੇਵ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ 2013 ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜੱਜ ਆਈ ਯੂ ਟਿਪਾਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੱਜ ਉਤਪਤ ਨੂੰ 25 ਜੂਨ 2014 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ 27 ਸਤੰਬਰ 2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਮਿਸਟਰ ਡੇਵ ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਜ ਉਤਪਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ "ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ, ਜੇ ਨਾ ਸ਼ੱਕ, ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ"। ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੱਜ ਐਮ.ਬੀ. ਗੋਸਾਵੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 30 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਿਸਟਰ ਡੇਵ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਨੇ ਕੁਝ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਰੁਬਾਬੁਦੀਨ, ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲ

12. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ "ਉਚਿਤ ਹਲਫਨਾਮੇ" ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹੈ।

13. ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਖਬਰੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੱਕ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 28 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ, ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

14. ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੁਝਾਅਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

(i) ਨਾਗਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੀਐਸਆਈ ਆਰ ਕੇ ਮੁੰਢੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ, ਜੋ ਕਿ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਮੇਤ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(ii) ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਡੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੰਬੰਧ ਦੋਸਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਨਾਲ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ

ਸੀ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਅਕਾਰਣ ਨਾਨ-ਇਨਵੇਸਿਵ ਲੈਬ, ਨਿਊਰੋਸਰਜਰੀ, ਡਾਇਟ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ (ਕੁੱਲ ਬਿੱਲ ਦੀ ਰਕਮ 4290 ਰੁਪਏ ਹੈ);

(iii) ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਨੇ ਗਏ ਕਮੀਜ਼ ਅਤੇ ਜੀਨਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾਤੀਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੌਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਗਰ ਮੋਰਟਿਸ ਉੱਪਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਦੀ ਅਪਰਿਆਪਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਰਿਗਰ ਮੋਰਟਿਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈੱਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਗਰ ਮੋਰਟਿਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(iv) ਰੀਜਨਲ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਦੀ 5 ਫਰਵਰੀ 2015 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 5 ਜਨਵਰੀ 2015 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 19 ਜਨਵਰੀ 2015 ਨੂੰ ਐਡੀ 44/2014 ਦੇ ਪੀਐਸ ਸਦਰ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਦੇ ਕ੍ਰ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ। 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੰਕਜ ਰਾਹੀਂ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਦੇਹ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ। 5 ਫਰਵਰੀ 2015 ਦੀ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੀਐਸ ਸਦਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 10 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਲੋਇਆ ਤੋਂ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਇਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

(v) ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਅੱਧ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 2 ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ ਡੈਥ ਸੰਖੇਪ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੀਐਸ ਸਦਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ

''ਸਰ,

ਪੀਐਸਆਈ ਐਸ.ਡੀ. ਵਾਰਾਡੇ 01/12/2014 ਨੂੰ ਦਿਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਪੀਸੀ ਪੰਕਜ ਤੋਂ ਨੰਬਰ 6238 (ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ) ਨੂੰ ਏਡੀ ਨੰਬਰ 00/14, 174 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਏਡੀ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਯਾ, ਉਮਰ 48 ਸਾਲ, ਹਾਜੀ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲੋਨੀ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੰਬਰ 11, ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਵਾਸੀ ਸੀ।

ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਦਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਨੇ ਏਡੀ ਨੰਬਰ 44/14, ਅਧੀਨ 174 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ।''

ਜੇ ਏਡੀ 44/14 ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ 2016 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਰੀਜਨਲ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਦੀ 5 ਫਰਵਰੀ 2015 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਏਡੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ;

(vi) ਚਾਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ "ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਹਿਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ"। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਸੂਟ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ 30 ਨਵੰਬਰ 2014 ਦੀ ਰਾਤ ਬਿਤਾਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਰਵੀ ਭਵਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦਾ ਖਾਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਨਾਲ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ

ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਹੈ;

(vii) ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ, ਏ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਤਾਂ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਗਲੀ ਉਪਲਬਧ ਉਡਾਣ ਨਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ;

(viii) ਜਦੋਂ 2015 ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਪੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਨੇ ਕਾਰਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਨੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ;

(ix) ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 24 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ;

(x) ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਬਿਆਨਾਂ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ;

(xi) ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਦਾ ਬਿਆਨ 22 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(xii) ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਭੂਸ਼ਣ ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਸ਼ੁਕਰੇ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ 27 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੈਸ ਇੰਟਰਵਿਊਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਚਾਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ;

(xiii) ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਂ ਨਾਲ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਭੈਣ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ;

(xiv) ਜੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਨਾਮੀ ਕਾਰਡੀਅਕ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਵੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਫਾਸਲੇ ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਸਨ। ਕਿ ਨਿਆਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ "ਉਪਲਬਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹਸਪਤਾਲ" ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ; ਅਤੇ

(xv) ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਡਾ. ਦੰਦੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੰਦੇ ... ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਮਸ਼ੀਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਸਵਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇਣ ਲਈ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਖਿਲਾਫ ਘਰੇਲੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

15. ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕੇ. ਕੇ. ਕੋਚੁਨੀ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੈਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ:

1 ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਬਰਵੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ/ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ,
2 ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬਜਰੰਗ ਰਾਠੀ, ਰਹਿਵਾਸੀ ਸਾਈ ਰੀਜੈਂਸੀ, ਰਵੀ ਨਗਰ, ਨਾਗਪੁਰ,
3 ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਟਾਕਲੇ, ਰਿਪੋਰਟਰ ਕਾਰਵਾਨ,
4 ਸ੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਡੀ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਮੈਂਬਰ ਸੈਕਰੇਟਰੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾ ਅਥਾਰਟੀ
5 ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਮੋਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਪੁਣੇ,
6 ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਸੀ ਬਰਦੇ, ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਜ ਕੋਰਟ, ਕਾਰਟਰ ਰੋਡ, ਬਾਂਦਰਾ,
7 ਡਾ. ਪਿਨਾਕ ਗੰਗਾਧਰ ਰਾਵ ਦਾਂਦੇ, ਰਾਮ ਨਗਰ, ਨਾਗਪੁਰ
8 ਸ੍ਰੀ ਅਨੁਜ ਬ੍ਰਿਜ ਗੋਪਾਲ ਲੋਯਾ, ਸ੍ਰ. ਸ੍ਰੀ. ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ
9 ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਬ੍ਰਿਜ ਗੋਪਾਲ ਲੋਯਾ ਸ੍ਰ. ਸ੍ਰੀ. ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਦੀ ਪਤਨੀ
10 ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਰਾਮਚੰਦਰ ਲੋਯਾ, ਸ੍ਰ. ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਦਾ ਪਿਤਾ
11 ਡਾ. ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਲਾਪ੍ਰਸਾਦਬਿਯਾਂਜ, ਸ੍ਰ. ਸ੍ਰੀ. ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਦੀ ਭੈਣ।"

ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਆਗਰਾਹ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬੀ ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਇੰਦਿਰਾ ਜੈਸਿੰਗ:

16. ਵੀਆਈਆਈਐਫ. ਪਹਿਲੀ ਇਤਫਾਕੀ ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਏਡੀ 0/ਆਈ4) ਧਾਰਾ 174 ਸੀਆਰ. ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਏਡੀ 442/2014 ਨੂੰ 1600 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ; ਐਕਸ. ਪੀਐਸ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਜਾਂ ਸਦਰ ਦੀ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ, ਏ

xi. ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਬਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ। ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਅਧੀਨ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ;

xii. ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 176 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ 'ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ;

xiii. 2 ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਸ਼ ਮੌਤ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਬਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ;

xiv. ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਭੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ;

xv. 18 ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਅਨੁਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਿਸ ਜੈਸਿੰਗ ਨੇ ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 157 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਕਾਰਨ" ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਉਚਿਤ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ1$_{SUPERSCRIPT}$)। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਸ਼ ਮੌਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਅਧੀਨ ਏ.ਡੀ. 00/14 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਟੋਡੀ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਵਰ ਜਹਾਂ2$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ

ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ

"35. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਕਸਰ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉੱਚਿਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦੋਸ਼ੀ, ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਚਿਤ ਤਿਕੋਣੀਕਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਪਸੰਦ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉੱਚ ਫਰਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਅਕਸਰ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ" ਨੂੰ ਵਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ, ਇਸਦੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂ ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਵਜੋਂ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੁੱਧੀ, ਸਰਗਰਮ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜੋ ਇਹ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਉੱਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿ

ਆਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਖਾਈਆਂ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਜੋਖਮ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਸ੍ਵਤੰਤਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਵਜੋਂ ਉੱਚੀ ਸਾਖ ਅਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦੇਵੇ।"

ਵਿਨੀਤ ਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"3. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ, "ਤੂੰ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਉੱਚਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੈ।" ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

ਮਿਸ ਜੈਸਿੰਗ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤੀਆਂ;NONE

ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਜੋ ਕਾਰਵਾਨ ਵਿੱਚ 20 ਨਵੰਬਰ 2017 ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ 27 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਬਿਆਨ;NONE

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਨ ਦੇ ਨਿਰੰਜਨ ਟਾਕਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੇਡਾਂਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ;NONE

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ;NONE

ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਸੀਆਰ ਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ;NONE

ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ;NONE

ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਸੀ;NONE

ਮੈਡੀਕਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗਲਤ ਸਪੈਲਿੰਗ;NONE

ਰਵੀ ਭਵਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਹੋਣਾ;NONE

ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਜੱਜ, ਜੱਜ ਉਤਪਤ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ, ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਅਮਿਤਭਾਈ ਅਨਿਲਚੰਦਰਾ ਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ;NONE

ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਤੱਥ।NONE

ਸੀ ਮਿਸਟਰ ਪੀ.ਵੀ. ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ:

17. ਮਿਸਟਰ ਪੀ.ਵੀ. ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜੋ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਵਕੀਲ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਦਖਲਦਾਰ ਹੈ, ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕੇਵਲ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ "ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਨਕਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ...ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਟਰੈਜੈਕਟਰੀ; ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਆਦਿ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਨੀਤ ਨਾਰਾਇਣ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਿਸਟਰ ਸੁਰੇਨਦਰਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੋਹਰਾਬੁੱਦੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ। ਉਸਦੇ ਸੁਝਾਅਾਂ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਜੱਜ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸੰਸਕਰਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰ ਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਔਪਚਾਰਿਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ:

18. ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰੈਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਨੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰਮਤ ਅਤੇ ਸਤਿਆਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 11 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਸਰਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਡਾ. ਆਰ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਏਮਸ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਿਨ ਅਤੇ ਟਾਕਸੀਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਪੂਰਵ ਮੁਖੀ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਖਲਕਾਰ ਨੇ ਹਿਸਟੋਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਆਰ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਮਾਹਰ ਰਾਇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਇਓਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਿਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ

ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਿਆਪਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੁਰਾ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

19. ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਏ ਡਾਕਟਰ ਉਪੇਂਦਰ ਕੌਲ ਨੂੰ ਈਸੀਜੀ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਏ ਏਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਈਸੀਜੀ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ ਡਾ ਕੌਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਈ-ਮੇਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

“1. ਕੀ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ- ਇਸ ਈਸੀਜੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕੀ ਇਹ ਈ.ਸੀ.ਜੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਈਸੀਜੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਇਸ ਈਸੀਜੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਇਓਕਾਰਡੀਅਲ?

2. ਕੀ ਉਸਦੀ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹਿਸਟੋਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਤੀਬਰ ਮਾਇਓਕਾਰਡਿਅਲ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੋਨਰੀ ਥ੍ਰੋਮੋਬਸਿਸ?

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਡਾਇਰੀਅਰ, ਲੀਵਰ, ਸਪਲੀਨ, ਕਿਡਨੀ, ਲੈਰਿਨਕਸ, ਟਰੇਕੀਆ ਅਤੇ ਬ੍ਰੋਂਕਾਈ, ਫੇਫੜੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਭੀੜ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਾਰਨ ਪੋਸਟ ਮੋਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭੀੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?"

ਡਾਕਟਰ ਕੌਲ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"1. ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਸੰਭਵ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦਿਲ ਦੀ ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਮਾਨਿਆ ਹੈ। ਐਲ.ਏ.ਡੀ. ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਬਲਾਕ ਇੱਕ ਬੇਕਸੂਰ ਦਰਸ਼ਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਤੀਬਰ ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਮਿਸਟਰ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ "ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜਿਸਟਾਂ" ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਵੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਰਾਇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ"। ਮਿਸਟਰ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਗੇ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮਰ ਗਏ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੱਖਾਂ ਦੇਖੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ ਸਮੇਤ ਮੌਤ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਸਟਰ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ (ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ (ਜਸਟਿਸ ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ੁਕਰੇ) ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਭੂਸ਼ਣ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਰਿਕਿਊਜ਼ਲ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਕਿਊਜ਼ਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਥੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਪੱਲਵ ਸ਼ਿਸੋਦੀਆ:

20. ਸ੍ਰੀ ਪੱਲਵ ਸ਼ਿਸੋਦੀਆ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ:

"ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਡੀ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ, ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜ ਪਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਜੱਜਾਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ "ਮਾਰ ਕੇ ਭੱਜ" ਸਕਦੇ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਜੋ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਮੇਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠਾ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਮਿਸਟਰ ਵੀ ਗਿਰੀ:

21. ਮਿਸਟਰ ਵੀ ਗਿਰੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਹਿਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਜੱਜ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

II ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ

ਏ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ:

22. ਮਿਸਟਰ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅਾਂ ਦੇ ਸੁਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਿਆਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਇਕਤਾ ਦੇ ਜੱਜ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਰਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਤਰਤੀਬ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਬੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ:

23. ਮਿਸਟਰ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਗੁੱਛਾ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲੀਅਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚਾਰੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਫਲ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸੁਝਾਅਾਂ ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ:

(i) ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ, ਲਾਤੂਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 20 ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਨ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤੂਫਾਨ ਆਇਆ;

(ii) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ;

(iii) ਉਪਰੋਕਤ (ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਰਾਜ

ਨਿਆਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ;

(iv) ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਇਕਤਾ ਦੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀ – ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ 29 ਨਵੰਬਰ 2014 ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਖਾਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ – ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ;

(v) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਇਕਤਾ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਅੱਖ-ਸਾਕਸ਼ੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਔਚਿਤਯ ਹੈ ਜੋ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ 29 ਨਵੰਬਰ 2014 ਦੀ ਰਾਤ (ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਨਾਗਪੁਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ (ਜਦੋਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ) ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਚੁਰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹਨ। 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚਾਰ ਜੱਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਮੌਤ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ;

(vi) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜੋ (vii) ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਜੱਜ ਮੋਦਕ, ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਦੇ ਚਾਰ ਬਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਹਨ। ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 0400 ਘੰਟੇ ਤੋਂ 0630 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵੀ ਢੱਕਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਇਕਤਾ ਦੇ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੁਹਾੜੀ ਪੀਸਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਨਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਹੀ ਹੈ;

(viii) ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਸ ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਨੋਡਸ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਨ;

(ix) ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਮਰਚੁਰੀ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇਕ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਤ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਾਪਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਲੋੜ ਇਸ ਲਈ ਪਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਵਿਸਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ 5 ਫਰਵਰੀ 2015 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ;

(x) ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦੇ ਬਜਾਏ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਿਸ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ। ਗਲਤੀ (xi) ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਦਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਵੀ ਭਵਨ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਦਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ;

(xii) ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਰਵਰੀ 2016 ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(xiii) ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ 20 ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂਅਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਖਬਰੀ ਪੱਤਰਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(xiv) ਸੂਝਵਾਨ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ, ਚਾਰ ਨਿਆਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ 'ਬਿਆਨ' ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਪਾਸੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ ਗਏ। ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਬਾਰਡੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ, ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜੱਜ ਰਾਥ ਬਾਰਾਮਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਰਡ ਕਾਪੀ ਪੁਣੇ ਅਤੇ ਬਾਰਾਮਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(xv) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਜੱਜ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗਪੁਰ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁਕੇ ਸਨ;

(xvii) 11 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸੀ, ਦੋ ਪੱਤਰ 14 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਏ.ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ.ਐਸ. ਨੂੰ ਰਾਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ। ਏ.ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ.ਐਸ. ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਦ੍ਧ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹਨ;

(xviii) ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਪਾਠਕ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਅਤੇ ਟਾਕਸੀਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਕੇ.ਈ.ਐਮ. ਹਸਪਤਾਲ, ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਪਤਰ ਭੇਜਿਆ। ਡਾ. ਪਾਠਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲੇਖ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੀਬਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਅਪਰਯਾਪਤਤਾ ਦੀ ਸੂਚਕ ਹਨ;

(xix) ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਉੱਤੇ ਮਿਸਟਰ ਡੇਵ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਈ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੌਥਾ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਮਿਸਟਰ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫਡਨਵੀਸ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਨਿਆਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸਬੋਟਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹਨ; ਅਤੇ

(xx) ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਲੇਖ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਟਾਈਮਿੰਗ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਕਸਦ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਦੁਆਰਾ।

24. ਹੁਣ ਵਿਰੋਧੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

25. ਮਿਸਟਰ ਡੇਵ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਔਪਚਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਯਾਚੀਕਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਰਜਰੀ ਦੇ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

26. ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਕਲਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼. ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਨ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਵਾਲੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਸਥਿਤੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਦਾਲਤ. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਓ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਅਦਾਲਤ, ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਰਾਜ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ. ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਵਕੀਲ, ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ. ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਨਿਆਂਇਕ ਦੀਆਂ 10 ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਬੈਠਣਾ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਅਦਾਲਤ

ਧਾਰਾ 174 ਸੀਆਰ ਪੀਸੀ

27. ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"174. ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਹੈ।

(1) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਨਵਰ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਹਾਦਸੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨੇੜਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ

ਇਨਕੁਆਇਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਾਂ ਖਾਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਮਿਲੇ ਹੋਣ, ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ, ਪੜੋਸ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੱਜਣ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਜਖਮਾਂ, ਫ੍ਰੈਕਚਰਾਂ, ਖਰੋਚਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੋਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ); ਅਜਿਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(2) ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੋਵੇ, ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) 'ਜਦੋਂ-

(i) ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(ii) ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋਣ ਜੋ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(iii) ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(iv) ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(v) ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਹ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ, ਨੇੜਲੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਯੋਗ ਮੈਡੀਕਲ ਮੈਨ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਤਹਿਸੀਨ ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਜ।

ਮੌਸਮ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਦੂਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜੋਖਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇ।

(4) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਮੁਕਦਮੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਉਪ-ਵਿਭਾਗੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

28. ਧਾਰਾ 174 ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (i) ਜਾਂ (ii) ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੁਆਰਾ; ਜਾਂ (iii) ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ (iv) ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੇੜਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕਦਮੇ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲਾਸ਼ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਮਿਲੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਸਮੇਤ ਚੋਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ

ਸਾਧਨ ਨਾਲ।

29. ਮੁਕਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਚੋਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਜੋ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕੋ-ਲੀਗਲ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਜਾਂਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਰਾਹੀਂ ਚੋਟਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ16SUPERSCRIPT।

30. ਕ੍ਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਡਾ ਨਾਰਾਇਣਾ ਐ ਸਟੇਟ ਆਫ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸੀਮਿਤ ਦਾਇਰਾ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਸ਼ੱਕੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

B"ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਜਾਂ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਹੇਠ ਮਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਨਾ ਤੋ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਇਨ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਇਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰੇ।"

ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"12...ਧਾਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਲੱਗੇ ਹੋਣ ਦੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪੜੋਸ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸੱਜਣ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮੁਆਇਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਮੌਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੀ ਇਹ ਆਤਮਹੱਤਿਆ, ਹੱਤਿਆ, ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਨਾ 641 'ਤੇ)"

ਪੱਡਾ ਨਾਰਾਯਣ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਖੂਜੀ @ ਸੁਰੇਂਦਰ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਰਾਧਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਲ ਸਾਹਿਬ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ, ਤਿੰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੂਤਰਬੱਧ ਕੀਤਾ:

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ

"[1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 627 ਜਾਂ [2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 450" ਤਹਿਸੀਨ ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਜ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਹੇਠ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਧੂ ਉਰਫ ਮਧੁਰਨਾਥਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ2SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇਨਕੁਆਸਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ1SUPERSCRIPT, ਦੋ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਅਤੇ 175 ਅਧੀਨ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਇਨਕੁਆਸਟ' ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 'ਜਾਂਚ' ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 157 ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਸਿੰਘ3SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ:

"ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹੁੰਚ ਬਹੁਤ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਜਖਮਾਂ, ਫ੍ਰੈਕਚਰਾਂ, ਖਰੋਚਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੋਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ।"

ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਯੋਗੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ3SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

"41. ਹੋਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਕ੍ਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਲਝਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਚਰਜ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਸੁਬਸਟੈਂਟਿਵ ਸਬੂਤ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਮੌਤ ਦਾ ਸਪੱਸਟ ਕਾਰਨ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਹ ਆਤਮਘਾਤੀ, ਹੱਤਿਆਕਾਂਡ, ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਸ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨਾਲ, ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਪੇਡਾ ਨਾਰਾਇਣਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [ਪੇਡਾ ਨਾਰਾਇਣਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, (1975) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 153 : 1975 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 427] ; ਖੁੱਜੀ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [ਖੁੱਜੀ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, (1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 627 : 1991 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 916] , ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, 1992 ਸੁਪਪ (3) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : 1992 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1046] , ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, (1998) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 605 : 1998 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1232] , ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, (2000) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 84 : 2000 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 764] , ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ [ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, (2003) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 518 : 2003 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 641], ਰਾਧਾ

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [ਰਾਧਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, (2006) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 450 : (2006) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 661] ਅਤੇ ਸੰਭੂ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [ਸੰਭੂ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 374 : (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1301]."

"31. ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ(3) ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਯੋਗ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਕਲੈਜ (iv) ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਜਦਕਿ ਕਲੈਜ (v) ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਉਪ-ਵਿਭਾਗੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 175 ਅਧੀਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਅਧੀਨ ਅਗਾਊ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 176 ਅਧੀਨ, ਜਿਥੇ ਕੇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਜਾਂ (ii) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ, ਨੇੜਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

"175. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

(1) ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਦ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਬੰਧਨਯੋਗ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਉਹ ਸਵਾਲ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਇੱਕ ਪਛਾਣਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਤੇ ਧਾਰਾ 170 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

176. ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ।

(1)2SUPERSCRIPT ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 1714SUPERSCRIPT ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨੇੜਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕੁਆਇਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 174 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਜਾਏ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ।

(1A) ਜਿੱਥੇ –

ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂNONE

ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਉੱਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,NONE

ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਦੇ

ਨਾਲ ਨਾਲ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਅਜਿਹੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ (3) ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਣਨ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੋਦ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਜਦੋਂ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ।

(5) ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1A) ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਚੌਬੀਸ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣਗੇ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਯੋਗ ਮੈਡੀਕਲ ਮੈਨ ਵੱਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਐਸਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਵਿਆਖਿਆ.- ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਬੱਚੇ, ਭਰਾ, ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਹੈ।"

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ

32. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਜੋ ਵੱਖਰੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਬਹਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਾਂਗੇ।

33. ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 6.15 ਵਜੇ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾ. ਐਨ.ਬੀ. ਗਵਾਂਡੇ ਨੇ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜੋ ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ., ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਸੀ:

"ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ"।

ਸੰਚਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ "ਸਾਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ" ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰੈਟ੍ਰੋਸਟਰਨਲ ਛਾਤੀ ਦਰਦ ਦਾ ਸੀ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਆਇਆ ਬਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਡੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸੰਬੰਧ "ਦੋਸਤ" ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਕਾਰਨ ਅਣਜਾਣ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਡਾਕਟਰ ਪੰਕਜ ਹਰਕੁਟ ਵਜੋਂ ਅਨੁਮੋਦਿਤ ਹੈ।

34. ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਥ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਦੌਰਾਨ ਰੇਟਰੋਸਟਰਨਲ ਛਾਤੀ ਦਰਦ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ

ਈਸੀਜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਈਸੀਜੀ (ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ) ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਲੀਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਉੱਚਾ 'ਟੀ"' ਦਰਸਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਢਹਿ ਗਿਆ। ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਉਹ ਦਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁੜ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸਾਂ ਦੇ, ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 6.15 ਵਜੇ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਣਨ ਲਈ ਪੋਸਟ-ਮੌਰਟਮ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਮੌਤ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੋਸਟ-ਮੌਰਟਮ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ, ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ 'ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ' ਸੀ।

35. 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ, ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ (ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਸਥਿਤ ਹੈ) ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬੀ ਰਾਠੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਸਦੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਵੀ ਭਵਨ, ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ 0400 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਾਤੀ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ 0600 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ "ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ" ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਮ੍ਰਿਤਯੁੰਜੈ) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ ਏਡੀ 001/14 ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡਾਕਟਰ ਰਾਠੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "ਨਕਲ ਬਿਆਨ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੀਐਸਆਈ ਆਰਕੇ ਮੁੰਢੇ ਦੀ ਅਨੁਮੋਦਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ 30 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 2100 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 0900 ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਰਾਠੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੰਕਜ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ।

36. ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਾਗਪੁਰ ਨੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਏ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਮੌਰਟਮ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਇਨਕੁਆਸਟ ਪੰਚਨਾਮਾ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 10.30 ਵਜੇ ਦੋ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਪੀਐਸਆਈ ਮੁੰਢੇ ਜੋ ਕਿ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਇਨਕੁਆਸਟ ਕੀਤਾ। ਇਨਕੁਆਸਟ ਪੰਚਨਾਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਟ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦ

37. ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਸਿਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

38. ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸਿਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (AD 441/14) ਸੈਕਸ਼ਨ 174 CrPC ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਮੌਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ PSI ਵਾਰਘਾਡੇ, ਜੋ ਕਿ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਸੀ, ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੰਕਜ ਤੋਂ AD 441/14 ਦੀ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 Cr PC ਅਧੀਨ AD 04/14 ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ AD ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 1600 ਘੰਟੇ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਵੀ ਭਵਨ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

39. 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਧਾਂਤੋਲੀ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸਰਾ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੋਤਲ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਨਮੂਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 5 ਜਨਵਰੀ 2015 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 19 ਜਨਵਰੀ 2015 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। 5 ਫਰਵਰੀ 2015 ਨੂੰ ਰੀਜਨਲ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"ਆਮ ਅਤੇ ਖਾਸ : ਰਸਾਇਣਕ ਪਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਨੰਬਰਾਂ (1), (2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।"

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ (1), (2) ਅਤੇ (3) ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੇਟ, ਜਿਗਰ, ਪਲੀਹਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਹਨ।

40. ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਐਚ ਲੋਯਾ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਯਾ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਾਜ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲੋਨੀ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੰਬਰ 11, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਬੇਬਾਕ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੀਐਸਆਈ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਯਾ ਸੀ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

41. ਫਰਵਰੀ 2016 ਵਿੱਚ, ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਖਾਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2 ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਦਿਨਾਂਕਿਤ ਮੌਤ ਸੰਖੇਪ ਨੰਬਰ 07/16 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਖੇਪ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ AD004/14 ਮਿਲਿਆ। ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ AD 44/14 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 CrPC ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੀਐਸਆਈ ਮੁੰਢੇ ਨੇ ਦੋ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਨਕੁਆਸਟ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਐਨ.ਕੇ. ਤੁਮਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਿਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਾਪਤਤਾ ਸੀ। ਡਾ. ਤੁਮਰਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੇਟ ਗਾਂਵ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਤੂਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ; ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 0400 ਵਜੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਸੰਖੇਪ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦਾ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੀਐਸ ਸਦਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪੀਐਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ ਖਾਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸਦਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਨਾਗਪੁਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ

42. ਹੁਣ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਨਵੰਬਰ 2017 ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ□ਹ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ 20 ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਿਤਾਗ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਮੈਨੂਅਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਤ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜੋ ਰਾਜ ਨਿਆਂਕਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ

ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂਅਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

43. ਰਾਜ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਤੋਂ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੁਲਕਰਣੀ (ਮੈਂਬਰ ਸੈਕਰੇਟਰੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾ ਅਥਾਰਟੀ), ਜੱਜ ਮੋਦਕ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਪੁਣੇ), ਜੱਜ ਬਰਦੇ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ, ਮੁੰਬਈ) ਅਤੇ ਜੱਜ ਆਰ.ਆਰ. ਰਾਠੀ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਾਰਾਮਤੀ) ਦੇ "ਕਹਿਣ" ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ। 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਗਿਆ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ. ਨੇ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ।

44. ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ- ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਣੀ ਦਾ ਬਿਆਨ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਹਵਾਲਾ: ਤੁਹਾਡਾ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ.CO/PA/Loya/DE/2017-165.

ਸਰ,

ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਦੀ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ/ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਨਵੰਬਰ – ਦਿਸੰਬਰ 2014 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਪੀਲੇਟ ਸਾਈਡ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ-1 ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਿਸਿਜ਼ ਸਵਪਨਾ ਜੋਸ਼ੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਨੂੰ, ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਸੀ।

ਅਨੁਸਾਰਨ, ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਨਾਲ 29ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ, 2014 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨ ਰਾਹੀਂ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 30ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨਾਗਪੁਰ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਅਸੀਂ ਰਵੀ ਭਵਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਸੂਟ ਬੁੱਕ ਸੀ।

30ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ, 2014 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਿਸਿਜ਼ ਸਵਪਨਾ ਜੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 11.30 ਪੀ.ਐਮ. ਤੋਂ 12.00 ਮਿਡਨਾਈਟ ਨੂੰ ਰਵੀ ਭਵਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਾਪਸ ਆਏ।

1ਲੀ ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਰਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬਰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਦੀ ਖਰਾਬ ਸਿਹਤ ਕਾਰਨ ਤੁਰੰਤ ਰਵੀ ਭਵਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਸ੍ਰੀ ਬਰਦੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਠੀ ਨਾਲ ਰਵੀ ਭਵਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਹ ਲਗਭਗ 4.00 ਤੋਂ 4.15 ਵਜੇ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਵਾਇਕਰ, ਜੱਜ ਨੂੰ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਦੀ ਖਰਾਬ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਰਦੇ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਕੇ ਨੇੜਲੇ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਵਾਇਕਰ, ਜੱਜ ਵੀ ਉੱਥੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਰ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦਰਦ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਕਾਰਡੀਅਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਾਗਪੁਰ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਠੀ ਜੋ ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ, ਪਰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ

ਢਹਿ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰੈਚਰ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਲਾਜ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ, ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ 1ਲੀ ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਆਰ. ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਾਈ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਜੋਸ਼ੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਸ਼ੁਕਰੇ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਆਰ. ਬੋਰਾ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਵੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਦੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਦੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ।"

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜਿਕਰ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਨਯੋਗ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪੱਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 23/11/2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਅਰਜ਼ੀ/ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅੰਤਰਾਲ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰਹਾ ਹਾਂ:

a. ਮੈਂ 29/11/2014 ਨੂੰ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲੇਡੀਸ਼ਿਪ ਸ੍ਮਤ ਜੋਸ਼ੀ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਹਾਸੇਚਿਵ ਐਮ.ਐੱਚ.ਏ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ.) ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ।

b. ਅਸੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨ ਨਾਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਲੇਡੀਸ਼ਿਪ ਸ੍ਮਤ ਜੋਸ਼ੀ, ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਟ੍ਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ।

c. ਅਸੀਂ 30/11/2014 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਯਾਤਰਾ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਸੀ। ਇਹ ਏ.ਸੀ. ਕੋਚ ਰਾਹੀਂ ਸੀ।

d. ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਰਵੀ ਭਵਨ ਗਏ।

e. ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੁਕਰੇ, ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸ੍ਰੀ ਬੋਰਹਾ, ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਏ।

f. ਅਸੀਂ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਬਰਦੇ ਦੇ ਰਵੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ।

g. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸੀ।

h. ਅਸੀਂ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉੱਥੇ ਕਈ ਜੱਜ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

i. ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਲਗਭਗ 11.30 ਪੀ.ਐਮ. ਤੋਂ 12 ਮਿਡਨਾਈਟ ਨੂੰ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ।

j. ਸਾਡੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜੱਜ ਮਹਾਜਨ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ

ਸਨ ਪਰ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਲਈ ਰਾਤ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨ ਫੜਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ।

k. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸੌਂ ਗਏ। ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 4 ਵਜੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਜਾਗ ਪਏ। ਉਹ ਆਰਾਮ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੰਭਵਤ: ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਰਾਠੀ।

l. ਮੈਨੂੰ ਠੀਕ ਠੀਕ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਇੱਕ। m. ਇੱਕ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਦਾਂਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਪਹਿਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

n. ਅਸੀਂ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਵੈਕਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ।

o. ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨਿਆ।

p. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਾਡੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜੀਅਲੀ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ।

q. ਅਸੀਂ ਸਭ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਠੀਕ ਤੋਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

r. ਕੁਝ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ। ਅਗਲੇ ਸਮਾਗਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਏ।

s. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

t. ਫਿਰ ਪੀਡੀਜੇ ਸ੍ਰੀ ਸੋਨਾਵਣੇ (ਹੁਣ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ) ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਆਏ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਵੀ।

u. ਫਿਰ ਪੀਡੀਜੇ ਸ੍ਰੀ ਸੋਨਾਵਣੇ ਨੇ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ।

v. ਅਸੀਂ ਸਭ ਗਹਿਰੇ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹਾਜੀਅਲੀ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ।

w. ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਅਲੀਬਾਗ, ਰਾਇਗੜ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡੀ.ਜੇ. ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ।

x. ਮੈਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਫੋਨ ਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਟਿਲ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਸੌਂਪ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

ਜੱਜ ਵੀ.ਸੀ. ਬਾਰਡੇ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਮਿਤੀ 24 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਵਿਸ਼ਾ: ਤੁਹਾਡੀ ਚਿੱਠੀ ਮਿਤੀ 23.11.2017 ਮੇਰੀ ਰਾਏ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 1.11.2014 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੁੱਖਦ ਮੌਤ ਸੰਬੰਧੀ,

ਪ੍ਰਿਯ ਸਰ,

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਕੇ ਕਰੀਬ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ 9423406827 ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਡੀ. ਕੁਲਕਰਨੀ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਨਯੋਗ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ

ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਕਾਲ ਮਿਲੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਆਰ. ਰਾਠੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਵੀ ਭਵਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ, ਏ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ, ਸ੍ਰੀ ਮੋਦਕ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅਤੇ ਦਿਵੰਗਤ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਦਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਠੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਰਾਵੀ ਭਵਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਤੁਰੰਤ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ 5 ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲ ਚਲ ਪਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਡੀ. ਕੁਲਕਰਨੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਵੈਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ, ਜੋ ਹੁਣ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਕਾ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਆਦਿ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੀ। ਨਿਆਂਕਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਠੀ ਦਾ ਭਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਪੰਕਜ ਹਰਕੁਟ, ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਡੀ.ਐਮ., ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਮਲਟੀਸਪੈਸ਼ੈਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ 2 ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲਈ ਚਲ ਪਏ। ਪਰੰਤੂ, ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਜੋ ਖੁਦ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਖਰਰਾਟੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਪੋਰਚ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ, ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਜਾਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰੈਚਰ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅੰਦਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੁਕੇ ਰਹੇ। ਪਰੰਤੂ, ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਬਜ਼ਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿਊਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਸਨ, ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਹਾਜੀ ਅਲੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਓ.ਕੇ. ਭੁਟਾਡਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਨਿਆਂਕਾ, ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਦੱਸੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦਕ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜੀ ਅਲੀ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੱਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਨਿਆਂਕੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਏ ਗਏ। ਮਾਣਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਕੇ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਯਿਕਤਾ ਤੋਂ ਨਿਆਂਕੇ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਦਾਲਤ ਸਟਾਫ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ। ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਨਿਆਂਕਾ ਸ੍ਰੀ ਭੁਟਾਡਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇੜਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ। ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ, ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗਪੁਰ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਲਗਭਗ 6 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਡਾਕਟਰ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਅਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਸਾਹਿਬ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਵੇਖਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਗਭਗ 10 ਵਜੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਜੱਜ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਦੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ, ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਸਾਥੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ 2011 ਤੋਂ 2014 ਤੱਕ ਮੇਰੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੌਰਾਨ ਹੱਜੀ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲੋਨੀ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਕਾਲੋਨੀ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੰਬਰ 13 ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨੈਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ।"

ਜੱਜ ਆਰ.ਆਰ. ਰਾਠੀ ਦਾ 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਬਰਵੇ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ., ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਮੈਂ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲੋਇਆ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਆਰ. ਆਰ. ਰਾਠੀ ਅਸਥਾਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਾਰਾਮਤੀ, 1.12.2014 ਨੂੰ 5ਵੇਂ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਵੀ ਸੀ ਬਰਡੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਥਾਨਕ ਜੱਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਤੁਰੰਤ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਬਰਡੇ ਮੇਰੇ ਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਰਵੀ ਭਵਨ ਗਏ।

ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੇਚਰਜ਼ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਕਾਰ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਬਾਰਡੇ। ਵਿਖੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨੇ ਜੱਜ ਵਾਈਕਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਹ ਨੇ ਵੀ ਸਾਡਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਰਵੀ ਨਗਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਸਪਤਾਲ ਯਾਨੀ ਡਾ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ ਜੋ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਡਾਕਟਰ ਸੀ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ. ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੀ ਤੱਥ ਪਸੀਨਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਗੰਭੀਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਜਲਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਈਸੀਜੀ ਪਰ ਈਸੀਜੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਨੋਡ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਪਰ ਮਸ਼ੀਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਯਾ ਨੂੰ 2 ਟੀਕੇ ਲਗਾਏ। ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਐਂਟੀਸਾਈਡ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ. ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ (ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ) ਡਾ ਪੰਕਜ ਹਰਕੁਟ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ, ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜਿਸਟ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੇ ਫ਼ੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਫ਼ੋਨ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਰਾਮਦਾਸਪੇਠ ਨਾਗਪੁਰ ਸਵੇਰੇ 5.00 ਵਜੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਜੱਜ ਵਾਈਕਰ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਬਰਡੇ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਮੋਦਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲ ਵਧਿਆ। ਮੈਡੀਟਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਬੇਹੋਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਬੋਲੋ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਦਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾ: ਪੰਕਜ ਹਰਕੁਟ ਵੀ ਉਥੇ ਆ ਗਏ। ਮਿਸਟਰ ਲੋਇਆ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਸਪਤਾਲ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ ਬਹੁਤ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹਾਂ ਇਹ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। "

ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

45. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਦੋ ਜੱਜ (ਜੱਜ ਸ੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਬਰਦੇ) ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਨ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਦੋ (ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਜੱਜ ਰਾਠੀ) ਪੁਣੇ ਅਤੇ ਬਰਾਮਤੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਨ।

46. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਸਮਰਥ ਹਾਂ। ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਮਲਾ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ। ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਦਕਿ ਚੌਥਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਨਿਆਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਕ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ, ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ। ਅਸੀਂ ਚਾਰੋਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਖੜੇ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਗੂੰਜ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੈਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਹੈ ਜਦਕਿ ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੌਥਾ ਬਿਆਨ 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

47. ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਗਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ (ਜਸਟਿਸ ਭੂਸ਼ਣ ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਸ਼ੁਕਰੇ) ਦੇ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਉਸੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ, ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਰ ਵੱਡੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀਪੂਰਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਜੋ ਗੱਲ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖ 27 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜਸਟਿਸ ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ੁਕਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 23 ਅਤੇ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਐਸ.ਆਈ.ਐਨ.ਡੀ. ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਇਕ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਚਾਲ ਚਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਦਾਅਵੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਪਣੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

48. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ. ਕਿਉਂ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਜਦੋਂ ਇਹ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਰਵੀ ਭਵਨ ਦੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਇਹ ਲਾਈਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ, ਬਤੌਰ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਐਸ ਐਮ ਮੋਡਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 0400 ਵਜੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਨੇਕ-ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਜੋ ਕਿ ਰਵੀ ਭਵਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਮੁੱਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰਥ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ, ਜੇਕਰ

ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੇਤੁਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ. ਪਿਛੇਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਕ ਲਈ ਆਸਾਨ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਾਂਹ-ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸਿਆਣਪ ਪਈ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ. ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ. ਵਿਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਰਵਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹਾਲਾਤ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਲ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ। ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਜੋ ਕਿ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਜੱਜ ਕੋਲ ਸੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਡਕ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ ਜੱਜ ਵਾਈਕਰ। ਡਾ ਪੰਕਜ ਹਰਕੁਟ ਜੋ ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਕਾਰਡਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ। ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਉਸ ਨਾਲ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਲਿਆ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨੁਕਸ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ. ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਮੰਨਣਗੇ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹਿ- ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਗਿਰੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਕਿ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸਹਿਕਰਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

50.ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਂ ਲੇਖ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਟੋ-ਰਿਕਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ, ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਰਵੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਲਾਲ ਹੇਰਿੰਗ ਹੈ।

51. ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹਾਜੀ ਅਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਕਿ ਇਹ ਬੇਦਰਦੀ ਹੈ, ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਲਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਕਿ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੈ।

52. ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 0400 ਵਜੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੈਂਟ ਅਤੇ ਕਮੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਜੋ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਹੈ ਜੋ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੱਜ ਰਾਠੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨੇੜਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਵੀ ਭਵਨ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਚਾਰੂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਵੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਬੇਹੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਹਾਰਟ ਬਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ।

53. ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਨੀਂਹ ਦੇ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਵਰਜਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨੁੱਖੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਧਾਰਣ ਕੋਰਸ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਥੀ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਗੇ ਬਜਾਏ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਦੇ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਜਾਏ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਦੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਨਾਮਾਨਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ – ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ – ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਦਾ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਖਾਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕੱਠੇ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਇੱਕੱਠੇ ਰਹੇ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ, ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

54. ਮਿਸ ਜੈਸਿੰਗ ਨੇ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦੀ ਫੋਟੋ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਜੱਜ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨਗੇ। ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਸੂਟ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਜੱਜ ਬਰਦੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਾਤਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾਮਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਰਾ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਸਾਥੀ (ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਅਤੇ ਜੱਜ ਮੋਦਕ) ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਕ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਨਾਮਾਨਿਆ ਕਰਨਾ ਅਨਿਆਇਕ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਸਤ ਸਨ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਛੋਟੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਠੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਣੂ ਸਨ।

55. ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 7 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸ ਜੈਸਿੰਗ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ। ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ 4290 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਬਿੱਲ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਚਾਰਜਜ਼ ਅਤੇ ਡਾਇਟ ਕੰਸਲਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰਜਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਡਾਇਟਰੀ ਕੰਸਲਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰਜ ਗਲਤ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ।

56. ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਤ੍ਰਕ ਸ਼ਹਿਰ, ਗਾਟੇਗਾਂਵ, ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ। ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ

ਜੋ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਮੰਗਦਿਆਂ। ਡਾ. ਰਾਠੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਲਈ ਐਂਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਡਾ. ਰਾਠੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸੰਖੇਪ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

57. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਹਿੱਸਾ (i) ਕਿਉਂ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਨਾਗਪੁਰ ਲਈ ਉਡਾਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ; ਅਤੇ (ii) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਵਾਨ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰੀਰ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਥ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨੇੜਲੇ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹਨ। ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਗਪੁਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ। ਜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਭਾਵ, ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਨੇੜੇ ਲਾਤੂਰ, ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਬਜਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਗਪੁਰ ਜਾਣ ਦੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲਗਭਗ 450 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਜਿਥੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਥ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਉਭਰੀ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ

ਜੱਜ ਐਸ.ਐਮ. ਮੋਦਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ 24 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੋਨਾਵਣੇ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਨ, ਨੇ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜੱਜ ਵੀ.ਸੀ. ਬਰਡੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟ-ਮੌਰਟਮ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਲਗਭਗ 11 ਵਜੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਜੱਜ; ਜੱਜ ਰਹਾਂਗਡੇਲ ਅਤੇ ਜੱਜ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਦੇਹ ਨਾਲ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

"4.4 ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ-ਇੰਚਾਰਜ ਸ੍ਰੀ ਪਾਨਵਾਂਕਰ ਭਗਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿੱਚ ਲਾਤੂਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗਾਟੇਗਾਂਵ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਸ੍ਰੀ ਯੋਗੇਸ਼ ਰਹਾਂਗਡੇਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਵਪਨਮ ਚੋਪੜਾ) ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਨਾਗਪੁਰ, ਸ੍ਰੀ ਸੋਨਾਵਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤਾਂਤ ਦੇਹ ਨਾਲ ਗਾਟੇਗਾਂਵ, ਲਾਤੂਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਰਵਾਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਉਸਦੀ ਦੇਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ?... ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥ ਹੋਰ ਹਨ।"

58. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੱਜ ਐਸ.ਐਮ. ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਅਤੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਰਵੀ ਭਵਨ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੀਆਈਪੀ ਸੂਟ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜੋ ਦਸੰਬਰ 2014 ਵਿੱਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਸਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਠੇ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ 29 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਲਈ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਨਾਗਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਦੇ 30 ਨਵੰਬਰ 2014। ਉਹ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੂਟ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ। ਦਿਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਤਿੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਸਟਿਸ ਐਸਬੀ ਸ਼ੁਕਰੇ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਪੀਆਰ ਬੋਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰਦੇ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਸਨ. ਉਹ ਬਜ਼ਾਰ ਗਏ, ਰਾਵੀ ਪਰਤ ਆਏ ਭਵਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨੇ ਜੱਜ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਰਵੀ ਭਵਨ ਪਰਤ ਗਏ। ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜ ਜੋ ਜੱਜ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪਾਨ ਦੀ

ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਰੁਕੇ ਸਨ ਉਹ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਤਿੰਨੇਂ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸ ਇਕੱਠੇ ਇਕਸਾਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਜੱਜ ਮੋਡਕ ਅਤੇ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜੱਜ ਬਾਰਦੇ ਦਾ ਬਿਆਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਜੱਜ ਮੋਦਕ ਅਤੇ ਜੱਜ ਬਾਰਦੇ)। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਰਵੀ ਭਵਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਜੱਜ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੱਜ ਐਸ.ਐਮ. ਮੋਡਕ ਜਾਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਜੱਜ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੇ ਸੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਵੀਆਈਪੀ ਸੂਟ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਣਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ. ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਰਜਿਸਟਰ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਇਸੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਸਾਥੀਓ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਆਚਰਣ ਦਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਕੋਰਸ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਤਿੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਲਾਹ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੇਖ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 20 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ 30 ਨਵੰਬਰ 2014 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਵੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਗਿਆ।

59. ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਬਨਾਮ ਅਮਿਤਭਾਈ ਅਨਿਲ ਚੰਦਰਾ ਸ਼ਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਜੇ.ਟੀ. ਉਤਪਤ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ 25 ਜੂਨ 2014 ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27 ਸਤੰਬਰ 2012 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇੱਕੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜੇ.ਟੀ. ਉਤਪਤ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਜੋ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੱਜ ਜੇ.ਟੀ. ਉਤਪਤ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਮਿਸਟਰ ਰੋਹਤਗੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੱਜ ਜੇ.ਟੀ. ਉਤਪਤ ਦਾ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਰੋਹਤਗੀ ਦੇ ਤਰਕ ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜੱਜ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਜੂਨ 2014 ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

60. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਸਰ ਜਸਟਿਸ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਖਿਲਾਫ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਜ ਲੋਯਾ ਦੁਆਰਾ 18 ਫਰਵਰੀ 2015 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਨੋਟ ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੁਆਰਾ ਕੈਰਵਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੈਨ ਡਰਾਈਵ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੈਰਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਸੀਂ ਨੇ ਵੇਖੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਨੈਪਸ਼ਾਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਗੱਲਾਂ ਹਨ।

61. ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਏ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਦਾ ਬਿਆਨ 22 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਕ੍ਰਾਈਮ) ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਦਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 23 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਧਾਰਣਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਰਾਠੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਿਆਨ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 22 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖ 20 ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਠੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਕਸਮਿਕ ਮੌਤ ਦੀ ਸੰਖੇਪ (ਏਡੀ 01/14), ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ, 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸੀਤਾਬਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਸੌਂਪਣ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 1 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ 1600 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਕਸਮਿਕ ਮੌਤ ਦੀ ਸੰਖੇਪ (ਏਡੀ 04/14) ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਸਮਕਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, 22 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਾਕਟਰ ਰਾਠੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਦੇਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ

62. ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

1 ਸ੍ਰੀ ਸਜੀਵ ਬਰਵੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ/ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰਾਜ ਗੁਪਤਚਰ ਵਿਭਾਗ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ,

2 ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬਜਰੰਗ ਰਾਠੀ, ਨਿਵਾਸੀ ਸਾਈ ਰੀਜੈਂਸੀ, ਰਵੀ ਨਗਰ, ਨਾਗਪੁਰ,

3 ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਟਾਕਲੇ, ਰਿਪੋਰਟਰ ਕਾਰਵਾਂ,

4 ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀਕਾਂਤ ਡੀ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਮੈਂਬਰ ਸੈਕਰੇਟਰੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸ ਅਥਾਰਟੀ,

5 ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਮੋਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਪੁਣੇ,

6 ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਸੀ ਬਰਦੇ, ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਜ ਕੋਰਟ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ,

7 ਡਾਕਟਰ ਪਿਨਾਕ ਗੰਗਾਧਰ ਰਾਵ ਦਾਂਦੇ, ਰਾਮ ਨਗਰ, ਨਾਗਪੁਰ, 8 ਸ੍ਰੀ ਅਨੁਜ ਬ੍ਰਿਜ ਗੋਪਾਲ ਲੋਯਾ ਪੁੱਤਰ ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ,

9 ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਮਿਲਾ ਬ੍ਰਿਜ ਗੋਪਾਲ ਲੋਯਾ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ

10 ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਰਾਮਚੰਦਰ ਲੋਯਾ, ਪਿਤਾ ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ,

11 ਡਾ. ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲਾਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਯਾਨੀ, ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਚ. ਲੋਯਾ ਦੀ ਭੈਣ।

63. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ 2013 ਦੇ ਆਰਡਰ IX ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"1. ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਲਈ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥ ਜਾਂ ਤੱਥ

ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਹਲਫਨਾਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਵੇ।"

ਨਿਯਮ 1 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਗਵਾਹ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 2 ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ। ਆਰਡਰ IX ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ। ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਉਪਰੰਤ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਕੇ. ਕੇ. ਕੋਚੁੰਨੀ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“12... ਅਕਸਰ ਹੀ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਕਨਵਿੰਸਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪਏ ਬੋਝ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ, ਕੁਝ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਪਾਸਿਓਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੁਆਰਾ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੱਥ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਨੁਚਿੱਤ ਕਾਰਣ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਸੀ.ਐਸ. ਰੰਜੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“[1964] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 331” ਜਿਹੜਾ ਬੋਝ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਸ ਦਰਜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਜ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੋਸ

ਨਾਲ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।"

ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਰੀ:

ਜੋ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਗਲਤ ਸਮਝ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਰਿਲੇਟਰ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਲੋਂ (ਮਧਿਆਂਗੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ) ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਖਾਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਚਿਤ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਨਾਲ ਗਏ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਾਧਾਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਕੈਂਡਲਸ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੇਤਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ।ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਨਹਿਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ

64. ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ. 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ। ਦ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਜਿਸਦੀ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 26 ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ 11 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੈਰਾਵਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਏ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਰ, ਡਾ ਆਰ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਏਮਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮੌਤ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਮਲਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸਦਮਾ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਬਾਹਰ ਦਖਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਏ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਕੈਰੇਵਨ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਅਤੇ ਡਾਂਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈਸੀਜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਈਸੀਜੀ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਡਾ ਉਪੇਂਦਰ ਕੌਲ, ਏਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਖੁਦ ਡਾ: ਉਪੇਂਦਰ ਕੌਲ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕੁਝ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਰਾਏ. ਡਾ: ਕੌਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਈ.ਸੀ.ਜੀ "ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੰਭਵ.. ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਾਇਓਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ"। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਿਲ ਦੀ ਹਿਸਟੋ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਬਲਾਕ LAD ਇੱਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਰਾਹਗੀਰ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ"। ਦਖਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਜੋ ਇੰਟਰਵੀਨਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਨੇ ਹੋਰ ਨਾਮਵਰ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜਿਸਟਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕੋ ਰਾਏ ਦੇ ਹਨ।

65. ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।

66. ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਪੀਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ 14 ਅਤੇ 16 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਡਾ: ਸਿਧਾਰਥ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਦੋ ਪੱਤਰ ਗੁਪਤਾ, ਏਮਜ਼ ਦੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਪੀਐਸ

ਸਦਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ। ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ.ਆਰ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। 3 ਮਾਰਚ 2018 ਦੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਡਾ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਯਾਦਵ, ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ, ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀ, ਵਿਭਾਗ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ, ਏਮਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਏ ਏਮਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਤਿੰਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਡਾ ਆਰ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ। ਪੱਤਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਡਾ: ਆਰ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਏਮਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ:

ਕਾਰਵਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵੱਲੋਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।" ਕੱਢੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹਨ। ਮੈਂ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨਾਲ ਆਮ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।*

3 ਮਾਰਚ 2018 ਨੂੰ ਏਮਜ਼ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:

"16.2.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਅਗਾਂਹ, ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਕੈਰਵਾਨ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏਮਜ਼ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਤੈਅ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਂਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਮੇਤ ਮੈਡੀਕਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਮੈਡੀਕੋਲੀਗਲ ਰਾਇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸੰਪੂਰਣ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ।"

ਏਮਜ਼ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਰਵਾਨ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਲੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਦ੍ਧ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 16 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸਿਧਾਰਥ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਏਮਜ਼ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਸੀ:

"ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨੋਟ ਕਰੋ ਕਿ, ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਤੈਅ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਂਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਮੇਤ ਮੈਡੀਕਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਮੇਤ ਮੈਡੀਕੋਲੀਗਲ ਰਾਇ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸੰਪੂਰਣ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ।"

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਵਲੋਂ ਯਾਚੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਉਪੇਂਦਰ ਕੌਲ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਏਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ 11 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਪਾਠਕ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ, ਕੇ.ਈ.ਐਮ. ਹਸਪਤਾਲ, ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਰੀਜਨਲ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਪੇਪਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੋਸਟ-ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਪਾਠਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਈ-ਮੇਲ ਦੁਆਰਾ 14 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਗੇ। ਇਹ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸਦਰ ਵਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਪਾਠਕ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਰਾਇ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਮੌਤ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਯਾਪਤਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਵੈਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਰਾਇ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

67.ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਪਾਠਕ ਦੀ ਰਾਏ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਖੇ ਹਨ:

1. ਸ੍ਰੀ ਲੋਯਾ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੋਟ

2. ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਰਿਪੋਰਟ

3. ਹਿਸਟੋਪੈਥੋਲੋਜੀ ਰਿਪੋਰਟ।

4. ਏ.ਡੀ.ਆਰ.

5. ਪੰਚਨਾਮਾ।

6. ਸੀ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ।

7. ਡਾ. ਰਾਠੀ, ਡਾ. ਗਵਾਂਦੇ, ਡਾ. ਹਰਕੁਟ, ਡਾ. ਗਣਾਰ ਦਾ ਬਿਆਨ।

8. ਹਸਪਤਾਲ (ਮੇਡਿਟ੍ਰਿਨਾ) ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ.)।

9. ਕਾਰਵਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਤੋਂ ਦੋ ਲੇਖ, ਮਿਤੀ 26/01/18 ਅਤੇ 11/02/18।

ਮੈਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਗਾ:

1. ਮੇਡਿਟ੍ਰਿਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੋਟਸ (ਅਨੁਲੇਖ, 1 ਪੇਜ 1) ਅਤੇ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਹਰਕੁਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ (ਅਨੁਲੇਖ 2, ਪੇਜ 2) ਅਨੁਸਾਰ।

01 ਦਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਸਵੇਰੇ 04 ਵਜੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੋਟਸ ਅਨੁਸਾਰ) ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੋਟਸ ਅਨੁਸਾਰ)। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਗੋਇਆ ਨੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ

ਆਂਤਰਿਕ ਮੈਡੀਸਿਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੈਰੀਸਨ, (ਅਨੁਲੇਖ 3, ਪੇਜ 4) ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸੁਵਿਧਾ ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਰੀਜ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਧਿਆਨ ਲਈ ਯਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਮਰੀਜ਼ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰੇਟਰੋ-ਸਟਰਨਲ ਦਰਦ ਮਾਇਓਕਾਰਡੀਅਲ ਇਸਕੀਮੀਆ ਦੀ ਟਿਪਿਕਲ ਕਲੀਨਿਕਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ (ਅਨੁਲੇਖ 3, ਪੇਜ 5 'ਤੇ ਟੇਬਲ)। ਮਾਇਓਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫ੍ਰੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸੁਵਿਧਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 30 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ (ਅਨੁਲੇਖ 3, ਪੇਜ6)।

ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ, (URL:https://oxforddictionaries.com/definition/us)

ਰੇਟਰੋ-ਸਟਰਨਲ: ਛਾਤੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ। (ਅਨੁਬੰਧ 4, ਪੰਨਾ 7)
(ਰੇਟਰੋਸਟਰਨਲ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦਰਦ ਉਹ ਦਰਦ ਹੈ ਜੋ ਸਟਰਨਮ ਹੱਡੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਇੱਕ ਚਪਟੀ ਹੱਡੀ ਜੋ ਛਾਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ)

ਮਾਇਓਕਾਰਡੀਅਮ: ਦਿਲ ਦਾ ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਊਤਕ। (ਅਨੁਬੰਧ 5, ਪੰਨਾ 8)

ਇਸਕੀਮੀਆ: ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ, ਅਪਰਯਾਪਤ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ। (ਅਨੁਬੰਧ 6, ਪੰਨਾ 9)

ਇਨਫ੍ਰੈਕਸ਼ਨ: ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਜਾਂ ਊਤਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥ੍ਰੋਮਬਸ ਜਾਂ ਐਮਬੋਲਸ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਊਤਕ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। (ਅਨੁਬੰਧ 7, ਪੰਨਾ 10)

2. ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਨੇ ਅਗਲੇ ਲੀਡਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ “ਟੀ-ਵੇਵਜ਼” ਦਿਖਾਈਆਂ। ਇਹ ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਸਕੀਮੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ।

ਇੰਟਰਨਲ ਮੈਡੀਸਿਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੈਰੀਸਨ, ਉੱਚੀ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹਾਈਪਰਏਕਿਊਟ ਟੀ ਵੇਵਜ਼ ਇਸਕੀਮੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਹਨ। (ਅਨੁਬੰਧ 8, ਪੰਨਾ 12)

3. ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰੈਸ ਨੋਟਸ (ਅਨੁਬੰਧ 1 ਪੰਨਾ 1)

ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਬਿੱਗਡੀਲ ਐਚ ਲੋਯਾਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਢਹਿ ਗਏ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ 01/12/2017 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 06:15 ਵਜੇ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (ਅਨੁਬੰਧ 1, ਪੰਨਾ 1, ਅਨੁਬੰਧ 16 ਪੰਨਾ 32, ਅਨੁਬੰਧ 17, ਪੰਨਾ 34)

ਡਾਕਟਰ ਪੰਕਜ ਹਰਕੁਟ, ਕਾਰਡੀਓਲੋਜੀ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚੇ ਟੀ-ਵੇਵਜ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। (ਅਨੁਬੰਧ 2, ਪੰਨਾ 2ਅ)

ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਮੇਰਿਕਨ ਜਰਨਲ ਆਫ ਇਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਡੀਸਿਨ (2007), ਹਾਈਪਰਐਕਿਊਟ ਟੀ ਵੇਵ, ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਸੰਕੇਤ; 25, 859. ਈਆਈ 859-67

ਈਲੈਕਟ੍ਰੋਕਾਰਡੀਓਗ੍ਰਾਮ ਤੇ ਐਚਏਟੀਡਬਲਿਊ (ਹਾਈਪਰ ਐਕਿਊਟ ਟੀ ਵੇਵਜ਼) ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਦਾਨ ਹਨ : (i) ਖੱਬੇ ਵੈਂਟ੍ਰੀਕੁਲਰ ਹਾਈਪਰਟ੍ਰੋਫੀ, (ii) ਹਾਈਪਰਕੈਲੇਮੀਆ ਅਤੇ (iii) ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਰੀਪੋਲਰਾਈਜੇਸ਼ਨ ਵੇਰੀਐਂਟ। (ਅਨੁਬੰਧ 9, ਪੰਨਾ 13)

ਡਾਕਟਰ ਨਿਨਾਦ ਡੀ ਗਵਾਂਡੇ, ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ., ਐਮ.ਡੀ ਐਫ.ਐਮ.ਟੀ., ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਮੈਡੀਟ੍ਰੀਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੰਜਤੀ ਮੈਡੀਕੋ-ਲੀਗਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। (ਅਨੁਬੰਧ 16, ਪੰਨਾ 33)

ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਮੋਰਗਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ।

ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ 01-12-2017 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:50 ਤੋਂ 11:55 ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਐਨ.ਕੇ. ਤੁਮਰਾਮ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਿਨ ਵਿਭਾਗ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕੋ-ਲੀਗਲ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਸਮੇਤ ਜੋ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਵਜੋਂ ਜੋੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

7ਏ "ਡੂਰਾ ਕੰਜੈਸਟਡ"

ਸਨੈਲ ਦੀ ਐਨਾਟਮੀ ਦੀ ਪਾਠਪੁਸਤਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੂਰਾ ਇੱਕ ਫਾਈਬਰਸ ਊਤਕ ਹੈ (ਅਨੁਬੰਧ 10, ਪੰਨਾ 15) ਇਸ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕੰਜੈਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਖਾ ਸਕੇ।

ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਸਰਜਨ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੁਰਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਵਤਃ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਤਲਬ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਆਵਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੀੜ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਕਾਰਡਿਅਕ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਦੁਰਾ ਦੇ ਭੀੜ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰ ਦੀ ਚੋਟ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮੰਨਣਾ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

7. “ਦਿਲ ਭੀੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਭਾਰ 320 ਗ੍ਰਾਮ - ਖੱਬੇ ਕੋਰੋਨਰੀ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਅਗਲੇ ਉਤਰਦੇ ਕੋਰੋਨਰੀ ਧਮਨੀ ਵਿੱਚ ਕੈਲਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲੂਮੀਨਲ ਸੰਕੁਚਨ ਦੇ ਨਾਲ ਐਥ੍ਰੋਸਕਲੀਰੋਸਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਿਸ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੋਂ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 01 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੂਰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 90% 02ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹਨ। ਖੱਬੇ ਵੈਂਟ੍ਰੀਕਲ ਦੇ ਹਾਈਪਰਟ੍ਰੋਫੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ”।

ਆਂਤਰਿਕ ਮੈਡੀਸਿਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੈਰੀਸਨ, ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਸਕੀਮੀਆ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕੋਰੋਨਰੀ ਬਲੱਡ ਫਲੋ ਸੀਮਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਓਰਟਿਕ ਸਟੀਨੋਸਿਸ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਖੱਬੇ ਵੈਂਟ੍ਰੀਕਲ ਹਾਈਪਰਟ੍ਰੋਫੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

“...ਹਾਈਪਰਟੈਂਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਖੱਬੇ ਵੈਂਟ੍ਰੀਕਲ ਹਾਈਪਰਟ੍ਰੋਫੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਕੋਰੋਨਰੀ ਐਥ੍ਰੋਸਕਲੀਰੋਸਿਸ ਅਤੇ ਐਨੀਮੀਆ ਕਾਰਨ ਆਕਸੀਜਨ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸਕੀਮੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਰੀ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਵਾਹਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਾਮਾਨ ਸੰਕੁਚਨ ਜਾਂ ਸਾਮਾਨ ਫੈਲਾਅ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵੀ ਇਸਕੀਮੀਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।” (ਅਨੁਬੰਧ 11, ਪੰਨਾ 17)

7. “ਵੱਡੀਆਂ ਧਮਨੀਆਂ ਸਲਾਮਤ, ਆਓਰਟਾ ਦੇ ਅਰਚ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਐਥ੍ਰੋਸਕਲੀਰੋਟਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ” - ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. “ਪੇਟ–ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਭੀੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ 10 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਰਸੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ” - ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8. ਰੁਟੀਨ ਵਿਸਰਾ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ। ਦਿਮਾਗ, ਫੇਫੜੇ, ਜਿਗਰ, ਦਿਲ, ਤਿਲੀ, ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੇ, ਖੱਬੇ ਉਤਰਦੇ ਆਓਰਟਾ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹਿਸਟੋਪੈਥੋਲੋਜੀ ਪ੍ਰੀਖਣ ਲਈ ਸੰਭਾਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਿਸਟੋਪੈਥੋਲੋਜੀ ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਸਮਝਾਏ ਗਏ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅਖਬਾਰੀ ਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਬਾਰੇ:

ਹਿਸਟੋਪੈਥੋਲੋਜੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਦ ਕਾਰਵਾਨ,

ਐਨੈਕਸਚਰ 19, ਪੇਜ 46)

ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਲੱਛਣ ਜੋ ਨੰਗੀ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋਪੈਥੋਲੋਜੀਕਲ ਜਾਂਚ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤੀਬਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਅਪਰਾਪਤਤਾ ਦੇ ਬਾਅਦ 12 ਤੋਂ 24 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ। (ਐਨੈਕਸਚਰ 12, ਪੇਜ 20)

ਡਾ. ਬਰਨਾਰਡ ਨਾਈਟ, ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਨਾਈਟਸ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਅਪਰਾਪਤਤਾ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਫਿਸਟੀਕੇਟਡ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤਾਤ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਰੀ ਥ੍ਰੋਮਬੋਸਿਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਗੰਭੀਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਸਟੀਨੋਸਿਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। (ਐਨੈਕਸਚਰ 12, ਪੇਜ 23)

ਇਸਕੀਮਿਕ ਹਾਰਟ ਰੋਗ ਦੀ ਨਿਦਾਨ ਲਈ ਲਿਊਮੈਨ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਨੂੰ 01ਮਿਮੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। (ਐਨੈਕਸਚਰ 13, ਪੇਜ 25)

ਐਥੀਰੋਸਕਲੇਰੋਸਿਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੇਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਡ I ਤੋਂ IV ਤੱਕ ਦਰਜਾਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਗ੍ਰੇਡ IV ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਦੀ ਲਿਊਮੈਨ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ 75% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਕੁਚਨ ਨਾਲ ਆਰਟਰੀ ਦੀ ਕੰਧ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਅਤੇ ਕੈਲਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਐਨੈਕਸਚਰ 13, ਪੇਜ 26)।

ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀ ਲਿਊਮੈਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੁਕਾਵਟ ਲਈ ਲਿਊਮੈਨ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ 75% ਸੰਕੁਚਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਪੈਥੋਲੋਜੀ, ਵਿੰਸੈਂਟ ਜੇ ਦੀਮਾਇਓ, ਐਨੈਕਸਚਰ 14, ਪੇਜ 28)

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਖੱਬੇ ਕੋਰੋਨਰੀ ਵਿੱਚ 100% ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਅਗਲੇ ਉਤਰਾਈ ਵਿੱਚ 90% ਗੰਭੀਰ ਸਟੀਨੋਸਿਸ (ਸੰਕੁਚਨ) ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੋਜਾਂ ਤੀਬਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਅਪਰਾਪਤਤਾ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹੇ ਗਏ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ।

8.2 ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਧਮਨੀਆਂ ਕੈਲਸੀਫਾਈਡ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਮਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ (ਦ ਕਾਰਵਾਨ, ਐਨੈਕਸਚਰ 19, ਪੇਜ 46)

ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਲਸੀਫਾਈਡ ਧਮਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜੇ ਗਏ ਥ੍ਰੋਮਬਸ ਨਾਲ ਬਲਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਏ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

8.3 ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ, ਦਿਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਣਗੇ, (ਦ ਕਾਰਵਾਨ, ਐਨੈਕਸਚਰ 19, ਪੇਜ 47)

ਮੈਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰੀਖਣ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨਿਸ਼ਾਨ 12 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। (ਐਨੈਕਸਚਰ 12, ਪੇਜ 20)

ਇਸਕੀਮੀਆ/ਇਨਫਾਰਕਸ਼ਨ ਤੋਂ 18-24 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮਾਇਕਾਰਡੀਅਲ ਟਿਸ਼ੂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੋਸ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। (ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਕਾਰਡੀਓ ਵੈਸਕੂਲਰ ਪੈਥੋਲੋਜੀ, ਮੈਰੀ ਐਨ ਸ਼ੈਪਰਡ ਐਨੈਕਸਚਰ 15, ਪੇਜ 31

8.4 ਕੋਰੋਨਰੀ ਧਮਨੀ ਅਪਰਿਆਪਤਾ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸਚਿਤ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ। (ਦ ਕਾਰਵਾਨ, ਐਨੈਕਸਚਰ 19, ਪੇਜ 47)

ਤੀਬਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਅਪਰਿਆਪਤਾ ਦੇ ਨਿਸਚਿਤ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਬੂਤ ਕਾਫੀ ਹਨ:

ਅ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਲੱਛਣਾਂ।

ਬ. ਈ.ਸੀ.ਜੀ. ਫਾਇੰਡਿੰਗਜ਼।

ਸੀ. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀ ਗਈ ਕੋਰੋਨਰੀ ਧਮਨੀ ਬਲਾਕੇਜ

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

8.5 ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਦਿਲ ਦੀ ਚੋਟ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਹਨ (ਦ ਕਾਰਵਾਨ, ਐਨੈਕਸਚਰ 19, ਪੇਜ 47)

ਇਨਕੁਐਸਟ ਪੰਚਨਾਮਾ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਮੋਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਗ੍ਰੇ ਫੁੱਲ ਸਲੀਵ ਸ਼ਰਟ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਜੀਨਸ ਪੈਂਟ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਲੀ ਬੈਲਟ ਵੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਮੋਰਚਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਸ਼ 'ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਨੀਟਨੇਸ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ 'ਤੇ ਗਰਦਨ, ਛਾਤੀ, ਪੇਟ ਅਤੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੱਟਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੱਟੇ ਗਏ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਾਵਧਾਨੀ ਬਰਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸੀਵਨ ਕੀਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਜਖਮਾਂ ਤੋਂ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਖੂਨ ਦਾ ਰਿਸਾਵ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਦੇ ਕਦੇ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਸਰੀਰਕ ਤਰਲ ਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਰਿਸਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਦੂਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸਾਵ ਦੇ ਚਾਨਸ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

8.6 ਹਰ ਇੱਕ ਆਈਟਮ ਭੀੜ ਭਰਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। (ਅਨੁਬੰਧ 19, ਪੰਨਾ 17)

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਰਾਏ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਕਾਰਡਿਅਕ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਦਿਲ ਅਚਾਨਕ ਧੜਕਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਭੀੜ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਵਾਲੀ ਖੋਜ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭੀੜ ਇੰਨੀ ਆਮ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੋਜ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ।

8.7 ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ। (ਦ ਕਾਰਵਾਨ, ਅਨੁਬੰਧ 19, ਪੰਨਾ 47)

ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਵਿਸਕੇਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੈਮੀਕਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਸੀਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾ ਬੇਤੁਕਾ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

8.8 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਦਾ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ 48 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਕਾਰਡਿਅਕ ਅਰੈਸਟ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। (ਕਾਰਵਾਨ, ਅਨੁਬੰਧ 19, ਪੰਨਾ 48)

ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

9.ਨਿਸਕਰਸ਼:

ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ,

ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਗੋਪਾਲ ਹਰਕਿਸਨਦਾਸ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੀਬਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਅਪਰਾਪਤਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਚਾਨਕ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਸੀ।NONE

ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਕਲੀਨਿਕਲ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।NONE

ਦ ਕਾਰਵਾਨNONE ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ।NONE

ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਐਮ ਪਾਠਕ
ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ
ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਿਨ ਅਤੇ ਟਾਕਸੀਕੋਲੋਜੀ
ਸੇਠ ਜੀ.ਐਸ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਕੇ.ਈ.ਐਮ. ਹਸਪਤਾਲ, ਮੁੰਬਈ।"

68.ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿ ਕੀ ਡਾ. ਪਾਠਕ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਡਾ. ਕੈਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਹਿੱਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਵਧਾਨੀਪੂਰਵਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣਤਾ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਇੱਥੇ ਜੋ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਇੱਕ ਦੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਪਣਾਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਡਾ. ਕੈਲ ਦੀ ਰਾਏ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਕੋਨਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕਗਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ।

ਆਪਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸੰਕਲਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ 824 ਦੇ 2014) ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੁਆਇੰਟ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ., ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਫਾਇਲ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਚੌਥਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਂਦਰ ਗੰਗਾਧਰ ਪਾਡਵੀ ਹੈ ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ 7 ਜੂਨ 1991 ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਆਏ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਦੋਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 147, 148, 149, 294, 448,324, 336 ਅਤੇ 427 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਘਟਨਾ 1991 ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਾਈ ਅਤੇ

ਵੀ.ਐਮ. ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਜੇ.ਜੇ., ਨੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੰਦਿਰਨੇਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ2 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2014) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 466 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਤ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਨਹੀਂ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ. ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਦੂਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਏ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਹਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।"

ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਦਵੇ ਨੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

70. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਉੱਤੇ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਕ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਸਟਿਸ ਬੀਆਰ ਗਵਾਈ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸੇ ਸੰਕਲਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 27 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਲੇਖ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ੁਕਰੇ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੋ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਧਾਰ ਦੋਸ਼ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ

71. ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਸੀ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਧੂਆ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ 28. ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਂਝੀ। ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ (ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ) ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿਆਜ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਹਵਾਦਾਰੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇ ਕੇ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ. ਵਿਧੀ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਦਾਲਤ. ਰੂਬਰਿਕ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ. ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਧਨ ਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ। ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਢਾਂਚਾਗਤ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।

72. ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਪੈਕਟਰਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੈਕਟਰਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਉਹ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਦ੍ਵੰਦੀਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਮੁਖੌਟੇ ਪਿੱਛੇ ਸਕੋਰ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ ਦਾ ਅਸਲੀ ਚਿਹਰਾ ਮੁਖੌਟੇ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਖੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹਨ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਫਲ2$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"143. ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਤਰਾਸਿਆ, ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਿਰਛੇ ਮਕਸਦ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਬੋਨਾਫਾਈਡ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾਸ਼ਾਹੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਮਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੌਦਰਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਦਰਿਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।"

73. ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵੇਂ ਹਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਹਨ। ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਸ਼ਾਮਲ ਜਿਹੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਧੋਖਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਜੋ, ਉਚਿਤ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡਾ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ, ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਿਗਾੜਨਾ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ

ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਕਰੇਗਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸਕੋਰ ਵਪਾਰਕ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ। ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਹਾਲ ਜਦੋਂ ਵੋਟਰ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੇ ਵਿਵਾਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨਿਆਂਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

74. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਬਾਰ-ਬਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੰਗਣ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਆਭਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਹਵਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਿਆਇਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਲੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਯਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਕਤਵਰ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਘਟੀਆ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਇਕ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ।

75. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ (i) ਉਹ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਐਕਜ਼ਾਮਿਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ (ii) ਉਹ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਸ੍ਰੀ ਜੈਸਿੰਗ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਗਿਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹਨ। ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਵੀ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਤੁਪਰਤ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇ।

76. ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਚ (ਜਸਟਿਸ ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ) ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਨ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਜਸਟਿਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਭੂਸ਼ਣ ਗਵਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ.ਸ਼ੁਕਰੇ। ਜੇ ਇਹ ਟੈਸਟ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਵਿਡੰਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਿਸ ਦੇ ਹਰੇਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਭੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕੀ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੱਜ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਜੱਜ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਰ ਅਦਾਲਤੀ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਦੇ ਅੰਤਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੱਜ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ 'ਤੇ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭਿਅਕਤਾ ਕਰੜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਜੋਂ ਜੱਜ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਭੂਮਿਕਾ। ਅਸੀਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਜੱਜ ਲਈ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੇਤੁਕੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸਧਾਰਨ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਤਿਆਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਉੱਚੇ ਮੁੱਲ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਭੂਸ਼ਣ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ

ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਸੀਂ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਰਾਦਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੇ ਇੱਕ ਉਦਾਸੀਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ, ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਪਮਾਨ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਮਾਨ ਲੜਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੌਮ ਦਾ ਬਾਰ ਲਚਕੀਲਾ ਹੈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਲਈ ਸੁਆਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਤਾਕਤ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਇਸਦੇ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਇਸ ਪੱਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ।

ਨਿਸਕਰਸ਼

77. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਯਾ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਜੋ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

78. ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਤੇ 16 ਮਾਰਚ 2018 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਬੈਚ 2 ਫਰਵਰੀ 2018, 5 ਫਰਵਰੀ 2018, 9 ਫਰਵਰੀ 2018, 12 ਫਰਵਰੀ 2018, 16 ਫਰਵਰੀ 2018, 5 ਮਾਰਚ 2018, 8 ਮਾਰਚ 2018, 9 ਮਾਰਚ 2018 ਅਤੇ 16 ਮਾਰਚ 2018 ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਕੰਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਾਲਿਊਮ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬੋਨਾ ਫਾਈਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

79. ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

80. ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਵੀ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਮਾਮਲਾ (ਆਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 2 ਦਾ 2018:

81 ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਮਾਮਲਾ ਅੱਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਗਏ ਸਮੂਹ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਚੂੰਕਿ ਮਾਮਲਾ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ (ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ) ਵੀ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੱਜ ਲੋਇਆ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਜ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ, ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

82. ਤਦਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate